

๒

การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.)
ตั้งแต่ปีการศึกษา 2509-2511 ในโรงเรียนประถมศึกษาในภาคการศึกษา 3-4

ปริญญานิพนธ์

ของ

สมพล กลิ่นนาค

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

4 ธันวาคม 2513

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้

พจน าส-ไพฑูริย์

ประธาน

อุบล ไกรจันทร์

กรรมการ

ทวนถวิล อภิบาล

กรรมการ

4 ธันวาคม 2513

ประกาศคุณูปการ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.พนัส สะเพียรชัย อาจารย์จรูญ โทมลบุญ และอาจารย์ไพฑูรย์ ธรรมแสง ซึ่งท่านทั้งสามได้กรุณาช่วยเหลือให้คำแนะนำ และตรวจแก้ปัญญานิพนธ์ ให้แก่ผู้เขียน จนสำเร็จจุลวงโค้วด้วยดี

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์มงคล ศรีไพรวัลย์ หัวหน้ากองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการรวบรวมข้อมูล และขอขอบพระคุณ กุรุสภา ที่ได้ให้เงินทุนช่วยเหลือในการทำปัญญานิพนธ์เรื่องนี้ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ปัญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จเป็นรูปเล่มขึ้นได้ เพราะได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จากคุณนิเวศน์ ธรรมรักษ์ สำนักงานทดสอบ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ซึ่งเป็นผู้พิมพ์ปัญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย.

สมพล กลิ่นนาค

สารบัญ

บทที่	หน้า
1. บทนำ	1
คำนำ	1
✓ ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
✓ สมมติฐานในการวิจัย	6
ความสำคัญของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
คำจำกัดความเฉพาะที่ในการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	8
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	9
* 3. วิธีการดำเนินการค้นคว้าวิจัย	16
การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล	16
การทดลองแบบสอบถาม	17
การแจกแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูล	17
✓ กลุ่มตัวอย่างและการแบ่งกลุ่มตัวอย่าง	18
✓ การวิเคราะห์ข้อมูล	19
✓ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	23
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	26
ผลการวิเคราะห์ความเห็นครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. และผลการ	
การประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ในเรื่องการปฏิบัติงาน	26
ผลการวิเคราะห์ความเห็นของครู ป.กศ. ในเรื่องความรู้ที่ได้รับ	
การอบรมจากสถานศึกษาฝึกหัดครู	32

บทที่	หน้า
ผลการวิเคราะห์ความเห็นครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. ในเรื่องความรู้ และความสามารถในการสอนวิชาพิเศษ	33
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความเห็นครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. ในเรื่องการปฏิบัติงาน	35
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ในเรื่องการปฏิบัติงาน	43
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความเห็นครู ป.กศ. ต่อสถานศึกษา ฝึกหัดครู ในเรื่องความรู้ที่ได้รับกำรอบรมมาจากสถานศึกษา	47
ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. กับผลการ ประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ในเรื่องการปฏิบัติงาน	50
ข้อเสนอแนะของครูใหญ่ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครู และข้อเสนอแนะของครู ป.กศ. ต่อทางราชการ และสถานศึกษาฝึกหัดครู	51
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	59
ความมุ่งหมาย	59
วิธีดำเนินการ	59
ผลการวิจัย	60
อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	64
บรรณานุกรม	72

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	74
ภาคผนวก ก. หนังสือของปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่ ศธ.0201/2513 ลงวันที่ 22 มกราคม 2513 เรื่องขอความร่วมมือ ในการวิจัย	75
ภาคผนวก ข. แบบสอบถามฉบับ ก. สำหรับครูใหญ่	76
ภาคผนวก ค. แบบสอบถามฉบับ ข. สำหรับครู ป.กศ.	86

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1. ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของความเห็นครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. และผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ในเรื่องความสามารถทางวิชาการศึกษา	26
2. ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของความเห็นครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. และผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ในเรื่องความรู้ทางวิชาสามัญ	27
3. ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของความเห็นครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. และผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ในเรื่องความสามารถในการปฏิบัติงาน	28
4. ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของความเห็นครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. และผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ในเรื่องบุคลิกภาพทางอาชีพครู	30
5. ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของความเห็นครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. และผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ในเรื่องลักษณะนิสัย	31
6. ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของความเห็นครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. ในเรื่องความรู้ที่ได้รับการอบรมจากสถานศึกษาฝึกหัดครู	32
7. ความถี่และอัตราการย่อยละของความเห็นครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. ในเรื่องความสามารถในการสอนวิชาพิเศษ	33

ตาราง	หน้า
8. ความเห็นของครูใหญ่ในเรื่องอันค้ำของความสามารถในการสอน วิชาพิเศษของครู ป.กศ.	34
9. ค่าคะแนนเฉลี่ยและสัดส่วนความแปรปรวนของความเห็นครูใหญ่ที่มีวุฒิต่างกัน ต่อครู ป.กศ. ในเรื่องการปฏิบัติงาน	35
10. ค่าคะแนนเฉลี่ยและสัดส่วนความแปรปรวนของความเห็นครูใหญ่ที่มีอายุ ราชการต่างกัน ต่อครู ป.กศ. ในเรื่องการปฏิบัติงาน	37
11. ค่าคะแนนเฉลี่ยและสัดส่วนความแปรปรวนของความคิดเห็นครูใหญ่ ต่อครู ป.กศ. เพศต่างกัน ในเรื่องการปฏิบัติงาน	39
12. ค่าคะแนนเฉลี่ยและสัดส่วนความแปรปรวนของความเห็นครูใหญ่ ต่อครู ป.กศ. ที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการศึกษากัน	41
13. ค่าคะแนนเฉลี่ยและสัดส่วนความแปรปรวนของผลการประเมินค่าตนเอง ของครู ป.กศ. เพศต่างกัน ในเรื่องการปฏิบัติงาน	43
14. ค่าคะแนนเฉลี่ยและสัดส่วนความแปรปรวนของผลการประเมินค่าตนเอง ของครู ป.กศ. รุ่นปีการศึกษาต่างกัน ในเรื่องการปฏิบัติงาน	45
15. ค่าคะแนนเฉลี่ยและสัดส่วนความแปรปรวนของความเห็นครู ป.กศ. เพศต่างกัน ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครูในเรื่องความรู้ที่ได้รับการอบรม จากสถานศึกษา	47
16. ค่าคะแนนเฉลี่ยและสัดส่วนความแปรปรวน ของความเห็นครู ป.กศ. ปีการศึกษาต่างกัน ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครูในเรื่องความรู้ที่ได้รับ จากสถานศึกษา	48

ตาราง	หน้า
17. คากะแนนเฉลี่ยและสัคส่วนความแปรปรวนของความเห็นครู ป.กศ. ที่คะแนนเฉลี่ยต่างกันต่อสถานศึกษาฝึกหัดครูในเรื่องความรู้ที่ ได้รับการอบรมจากสถานศึกษา	49
18. คะแนนเฉลี่ยและสัคส่วนความแปรปรวนของความเห็นครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. และผลการประเมินคาตนเองของครู ป.กศ. ในเรื่อง การปฏิบัติงาน	50
19. ขอเสนอแนะของครูใหญ่ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครู เพื่อปรับปรุงคุณภาพ ผู้สำเร็จ ป.กศ.	51
20. ขอเสนอแนะของครู ป.กศ. ต่อทางราชการ เกี่ยวกับสวัสดิการที่ตองการ ให้ทางราชการช่วยเหลือ	55
21. ขอเสนอแนะของครู ป.กศ. ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครู	56

คำนำ

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า การศึกษาของพลเมืองเป็นปัจจัยสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศไทย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช¹ ได้ทรงมีพระราชดำรัสถึงความสำคัญของการศึกษาไว้ตอนหนึ่งว่า ".....งานด้านการศึกษา เป็นงานที่สำคัญอย่างหนึ่งของชาติ เพราะความเจริญและความเสื่อมของชาตินั้น ขึ้นอยู่กับการศึกษาของพลเมืองเป็นข้อใหญ่....." รัฐบาลไทยตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาของพลเมือง และมีนโยบายสนับสนุน การศึกษาให้เจริญก้าวหน้า จะเห็นได้จากแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2503² มีข้อความตอนหนึ่งว่า ".....รัฐพึงส่งเสริมและบำรุงการศึกษา โดยถือว่า การศึกษามีความสำคัญในอันดับแรกแห่งกิจการของรัฐ....." การศึกษาทำให้คนมีความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ และเทคโนโลยี ทั้งยังช่วยอบรมกล่อมเกลา ให้เป็นผู้มีวัฒนธรรม จริยธรรม พลานามัย สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคม เศรษฐกิจ และนโยบายของชาติบ้านเมือง³

---

¹ "พระบรมราชาโชวาท ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและประกาศนียบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร เมื่อวันที่ศุกร์ที่ 12 ธันวาคม 2512" ขงโค 2(13):1, 5, 1 – 15 กุมภาพันธ์ 2513.

² ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ ความเป็นมาของแผนการศึกษาชาติ หน้า 166.

³ บุญถิ่น อัตถากร การสร้างผู้นำของอนุชนเพื่อกำลังอำนาจและความมั่นคงของชาติ หน้าคำนำ

สุชา จันทน์เอม⁴ กล่าวว่า ".....การจัดการศึกษาเป็นงานที่สำคัญที่สุดของชาติ เพราะว่า การจัดการศึกษาที่ค้ำยอหมายถึงการช่วยให้พลเมืองได้รับการศึกษาดีพร้อมที่จะเป็นผู้นำของประเทศชาติต่อไปในภายภาคหน้า การจัดการศึกษาเป็นงานสร้างคนใหม่ให้มีประสิทธิภาพขึ้น ช่วยให้มีความคิดขึ้น กล่าวง่าย ๆ ก็คือ การจัดการศึกษาเป็นการสร้างคนใหม่ให้คุณค่าขึ้นมา....." การจัดการศึกษาต้องอาศัยครู เพราะครูเป็นผู้อบรมสั่งสอนแนะนำและชี้แนวทางให้แก่ผู้เรียน ให้เกิดความเจริญงอกงาม ทางด้านวิชาการ ความคิด และจริยธรรม ส่วนประกอบทางการศึกษาอื่น ๆ เป็นค้ำว่า หลักสูตรก็คือ อุปกรณ์การศึกษาก็ดี ไม่มีความสำคัญเท่าครู เพราะสิ่งเหล่านั้นมีความสำคัญอยู่ในตัวของมันเท่านั้น หากขาดครูแล้ว ส่วนประกอบดังกล่าวก็เกือบไม่มีค่าเลย⁵

กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ผลิตครู และส่งเสริมวิทยฐานะของครู⁶ รัฐบาลจักและให้การสนับสนุนกรมการฝึกหัดครูเป็นพิเศษ จะเห็นได้จากแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2503⁷ มีข้อความตอนหนึ่งระบุว่า ".....รัฐเป็นผู้จัดการฝึกหัดครู และพึงให้การสนับสนุน การฝึกหัดครูเป็นพิเศษ เพื่อให้สถานศึกษาต่าง ๆ ได้มีครูผู้ทรงคุณวุฒิ สามารถให้การศึกษาค้นคว้าผลสมความมุ่งหมายการศึกษาแห่งชาติ....."

⁴ สุชา จันทน์เอม "การบริหารการศึกษา" วิทยาจารย์ 10:827 ธันวาคม 2510

⁵ บุญญาปาลิต วิชาสาส์ก, หลวง "ความสำคัญของครู" จันทร์เกษม 8:15 กรกฎาคม 2498.

⁶ ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมการฝึกหัดครู เรื่องนำรัฐของกรมการฝึกหัดครู หน้า 12 - 13.

⁷ ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ น.ค.

การผลิตครูของกรมการฝึกหัดครูแบ่งเป็น 3 ระดับคือ⁸

1. ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.)
2. ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง)
3. ระดับปริญญา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก้ไขปรับปรุงหลักสูตรชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2508 และได้เริ่มใช้หลักสูตรใหม่นี้ ในปีการศึกษา 2508 จนถึงปัจจุบัน (ปีการศึกษา 2513) และยังไม่มีการแก้ไขปรับปรุงใหม่เลย ความมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) พ.ศ. 2508 มีความมุ่งหมายดังนี้⁹

1. ให้เป็นผู้มีความรู้ทางวิชาสามัญ และวิชาการศึกษาเป็นอย่างดี สามารถนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ และดำรงชีวิตให้เหมาะสมแก่สภาพของสังคม
2. ให้เป็นผู้มีนิสัยชอบค้นคว้าหาความรู้ มีความคิดริเริ่ม และเป็นผู้รู้จักใช้ความคิดอย่างมีเหตุผล
3. ให้มีโอกาสสำรวจหาความรู้ความเข้าใจ หรือความถนัดพิเศษและส่งเสริมในทางนั้น ๆ
4. ให้เป็นผู้มีความเข้าใจเด็กวัยรุ่น และให้มีความสามารถในการสอน อบรม และปกครองที่ถูกต้องแก่เด็ก
5. ให้เป็นผู้มีความสามารถในการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นที่ตั้งโรงเรียนให้เป็นประโยชน์แก่การเรียนการสอน ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
6. ให้เป็นผู้ตระหนักในความสำคัญของหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน

⁸ ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมการฝึกหัดครู ล.ค. หน้า 12 - 13.

⁹ ศึกษาธิการ, กระทรวง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา พ.ศ. 2508

7. ให้เป็นผู้ตระหนักในจริยธรรม ศีลธรรม และวัฒนธรรมของชาติ ตามความมุ่งหมายของหลักสูตรใหม่นี้ จะเห็นได้ว่า กระทรวงศึกษาธิการ มีความประสงค์ให้ผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา เป็นผู้มีความสามารถ ในการปฏิบัติงาน รู้จักรับผิดชอบในหน้าที่การงาน สามารถนำความรู้ทางวิชาสามัญ และทางวิชาการศึกษาที่ได้ศึกษามา ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลังจากเริ่มใช้หลักสูตรใหม่นี้แล้ว มีผู้จบการศึกษาตามหลักสูตรใหม่นี้และออกไป ปฏิบัติงานแล้ว 3 รุ่น คือ สำเร็จในปลายปีการศึกษา 2509, 2510 และ 2511 ส่วนใหญ่ของผู้สำเร็จการศึกษาดังกล่าวนี้ออกไปปฏิบัติงานเป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อที่จะได้ทราบผลการปรับปรุงหลักสูตรว่า ใ้รับผลเป็นอย่างไร ครูใหญ่ในโรงเรียนที่ ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรใหม่ปฏิบัติงานอยู่ พอใจการปฏิบัติงานเพียงไร จะต้องทำ การวิจัยติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาดังกล่าวนี้นี้

การวิจัยเรื่องนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเรื่อง "การติดตามผลการปฏิบัติงาน ของผู้สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2509 - 2511 ในโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทย" การวิจัยเรื่องนี้ทำการติดตามผลแต่เฉพาะ ในภาคการศึกษาที่ 3 และ 4 เท่านั้น

ภาคการศึกษาที่ 3 มีทั้งหมด 5 จังหวัด คือ สงขลา พัทลุง นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และชุมพร ภาคการศึกษาที่ 4 มีทั้งหมด 5 จังหวัดเช่นเดียวกัน คือ ภูเก็ต ตรัง กระบี่ พังงา และระนอง¹⁰ ทั้ง 10 จังหวัดนี้อยู่ในภาคใต้ มีภาษาถิ่น วัฒนธรรม และสภาพภูมิศาสตร์คล้ายคลึงกัน

---

¹⁰ บุญเจือ องค์ประดิษฐ์ ความเป็นมาของการบริหารการศึกษา หน้า 304.

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะทราบถึงผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาคั้งแต่ปีการศึกษา 2509 – 2511 ในโรงเรียนประถมศึกษาในภาคการศึกษาที่ 3 – 4 และองค์ประกอบบางประการที่จะส่งเสริมให้การปฏิบัติงานโดยลดี โดยสอบถามในเรื่องต่อไปนี้

1. สอบถามความเห็นของครูใหญ่ที่มีต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. และการประเมินค่าของผู้สำเร็จ ป.กศ. ในหัวข้อต่อไปนี้

- 1.1 ความรู้ความสามารถทางวิชาการศึกษา วิชาสามัญ และวิชาพิเศษ
- 1.2 ความสามารถในการปฏิบัติงาน
- 1.3 บุคลิกภาพทางอาชีพครู
- 1.4 ลักษณะนิสัย

2. สอบถามความเห็นของผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่มีต่อสถานศึกษาฝึกหัดครูที่เคยศึกษามา ในหัวข้อต่อไปนี้

- 2.1 ความรู้ทางวิชาการศึกษา วิชาสามัญ และวิชาพิเศษ ที่ได้รับจากสถานศึกษา
- 2.2 ประสบการณ์ที่ควรได้รับการฝึกหัดเพิ่มเติมจากสถานศึกษาฝึกหัดครู
- 2.3 ความต้องการให้สถานศึกษาช่วยเหลือ

3. เปรียบเทียบความเห็นของครูใหญ่ ที่มีอายุราชการต่างกัน วุฒิต่างกัน ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. ตามหัวข้อในข้อ 1.

4. เปรียบเทียบความเห็นของครูใหญ่ต่อผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่มีเพศต่างกัน คะแนนเฉลี่ยต่างกัน ตามหัวข้อในข้อ 1.

5. เปรียบเทียบผลการประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่มีเพศต่างกัน รุ่นปีการศึกษาต่างกัน ตามหัวข้อในข้อ 1.

6. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่มีเพศต่างกัน รุ่นปีการศึกษา
ต่างกัน และคะแนนเฉลี่ยต่างกันในตัวข้อ 2.1
7. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูใหญ่ และผลการประเมินค่าตนเองของ
ผู้สำเร็จ ป.กศ. ตามหัวข้อในข้อ 1
8. สอบถามความคิดเห็นของครูใหญ่ ในเรื่องการปรับปรุงคุณภาพของผู้สำเร็จ
ป.กศ.
9. สอบถามความต้องการของผู้สำเร็จ ป.กศ. ในเรื่อง สวัสดิการและ
ความช่วยเหลือจากสถานศึกษาฝึกหัดครู และทางราชการ

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูใหญ่มีความเห็นว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จ ป.กศ.
อยู่ในเกณฑ์ "ดี"
2. ผู้สำเร็จ ป.กศ. ประเมินค่าตนเองว่า มีความสามารถในการปฏิบัติงาน
อยู่เกณฑ์ "ดี"
3. ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความเห็นว่า ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากสถานศึกษา
ฝึกหัดครู "เพียงพอ" ในการปฏิบัติงาน
4. ครูใหญ่ที่มีอายุต่างกัน วุฒิต่างกัน มีความเห็นว่า ความสามารถในการ
ปฏิบัติงานของผู้สำเร็จ ป.กศ. เหมือนกัน
5. ครูใหญ่มีความเห็นว่า ผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่มีเพศต่างกัน และคะแนนเฉลี่ย
ต่างกัน มีความสามารถในการปฏิบัติงาน พอ ๆ กัน
6. ผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่มีเพศต่างกัน รุ่นปีการศึกษาต่างกัน ประเมินค่าตนเอง
ในเรื่องความสามารถในการปฏิบัติงานเหมือนกัน
7. ผู้สำเร็จ ป.กศ. ที่มีเพศต่างกัน รุ่นปีการศึกษาต่างกัน และคะแนนเฉลี่ย
ต่างกัน มีความเห็นในเรื่องความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากสถานศึกษาฝึกหัดครู เหมือนกัน

8. ความเห็นของครูใหญ่กับผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ในเรื่องความสามารถในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลการวิจัยนี้ จะทำให้ทราบผลการปฏิบัติงาน และคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้สำเร็จ ป.กศ. ปีการศึกษา 2509 – 2511 ในภาคการศึกษาที่ 3 – 4 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษาฝึกหัดครู ในการปรับปรุงคุณภาพผู้สำเร็จ ป.กศ. รุ่นต่อไป
2. ผลการวิจัยนี้ จะเป็นส่วนประกอบอย่างหนึ่งในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร ป.กศ. ในครั้งต่อไป
3. ทำให้ทราบถึง ความต้องการความช่วยเหลือของผู้สำเร็จ ป.กศ. ในเรื่องสวัสดิการ และความช่วยเหลือจากสถานศึกษาฝึกหัดครูช่วยเหลือเมื่อได้ออกไปปฏิบัติงานสอนแล้ว

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ จะกระทำกับผู้สำเร็จ ป.กศ. ตั้งแต่ปีการศึกษา 2509 – 2511 ที่ปฏิบัติงานเป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษา และครูใหญ่ในโรงเรียนที่ผู้สำเร็จ ป.กศ. ดังกล่าวประจำอยู่ สังกัดในภาคการศึกษาที่ 3 – 4 เท่านั้น

คำจำกัดความเฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ครู ป.กศ. หมายถึง ผู้สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาจากสถานศึกษาฝึกหัดครูในประเทศไทย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2509 – 2511 และปฏิบัติงานเป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดในภาคการศึกษาที่ 3 – 4

ครูใหญ่ หมายถึงครูใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษาที่ผู้สำเร็จ ป.กศ. ประจำอยู่

โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึงโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ และโรงเรียนประชาบาลสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาค
การศึกษาที่ 3 – 4

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ข้อมูลจากคำตอบในแบบสอบถามที่ ผู้สำเร็จ ป.กศ. และ
ครูใหญ่ตอบมา ผู้วิจัยถือว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคน ตอบด้วยความจริงใจ
ตามข้อเท็จจริง ปราศจากอคติใด ๆ ทั้งสิ้น

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ได้มีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการติดตามผลการปฏิบัติงานของครู ปัญหา และความต้องการของครูไว้บ้างแล้วดังนี้

วนิดา นิโลคม ม.ล.ศุภ ชุมสาย และสวัสดิ์ ประทุมราช¹ ได้สำรวจภาวะของผู้จบปริญญาตรีวิชาการศึกษา (กศ.บ.) ตั้งแต่ พ.ศ. 2497 - 2503 ผลการสำรวจสรุปได้ดังนี้

1. การเตรียมการสอน ครู กศ.บ. ร้อยละ 96 เตรียมการสอน ร้อยละ 2 ไม่เตรียมเพราะชำนาญ ที่เหลือไม่เตรียมเพราะไม่มีเวลา
2. ครู กศ.บ. ร้อยละ 52 ได้สอนวิชาที่ตนถนัด ร้อยละ 45 ได้สอนทั้งวิชาที่ถนัดและไม่ถนัด ที่เหลือได้สอนวิชาที่ไม่ถนัด
3. การตรวจงาน ครู กศ.บ. ร้อยละ 5 ให้นักเรียนตรวจเอง ร้อยละ 9 ตรวจเสร็จขณะที่อยู่ในห้องเรียน ที่เหลือตรวจงานนอกห้องเรียน
4. ครู กศ.บ. ร้อยละ 7 ไม่มีเวลาศึกษาเพิ่มเติม นอกนั้นมีโอกาสศึกษาอบรมเพิ่มเติม
5. ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาและวิธีสอนที่ได้รับจากวิทยาลัยครู กศ.บ. ร้อยละ 29 เห็นว่าเพียงพอแล้วทั้งสองอย่าง ร้อยละ 24 เห็นว่าน้อยไปทั้งสองอย่าง ร้อยละ 33 เห็นว่าเพียงพอแต่ในค่านเนื้อหา ร้อยละ 14 เห็นว่าเพียงพอแต่ในค่านวิธีสอน
6. ครู กศ.บ. ร้อยละ 64 เห็นว่า การสอนวิชาการศึกษาของสถานศึกษาเพียงพอแก่การปฏิบัติงาน ร้อยละ 36 เห็นว่าน้อยไป

---

¹ วนิดา นิโลคม ม.ล.ศุภ ชุมสาย และสวัสดิ์ ประทุมราช การสำรวจภาวะของผู้จบปริญญาตรีวิชาการศึกษา ตั้งแต่ พ.ศ. 2497 - 2503 หน้า 101 - 104.

7. ครู กศ.บ. ร้อยละ 73 เห็นว่าได้รับการอบรมศีลธรรมและวัฒนธรรมจากสถานศึกษาเพียงพอ ร้อยละ 27 เห็นว่าน้อยไป
8. ครู กศ.บ. ร้อยละ 89 เห็นว่าหน้าที่การอบรมศีลธรรมและวัฒนธรรมสำคัญมาก ร้อยละ 6 เห็นว่าสำคัญพอประมาณ ร้อยละ 5 เห็นว่าควรเกี่ยวข้อง
9. ครู กศ.บ. ร้อยละ 35 ติดตามดูแลความประพฤตินักเรียนเสมอ ร้อยละ 58 ติดตามดูแลบ้าง ร้อยละ 7 ไม่ได้ติดตามดูแลเลย
10. ครู กศ.บ. ร้อยละ 58 รายงานว่าผู้บังคับบัญชารับฟังความคิดเห็นของตนเสมอ ร้อยละ 27 รายงานว่ารับฟังบ้าง ไม่รับฟังบ้าง นอกนั้นไม่ได้รับการรับฟังเลย
11. ครู กศ.บ. ร้อยละ 26 เห็นด้วยกับระเบียบการปฏิบัติงานในที่ทำงาน ร้อยละ 76 เห็นด้วยบางอย่าง ร้อยละ 4 ไม่เห็นด้วยเลย
12. ครู กศ.บ. ร้อยละ 60 ไม่เคยเข้าใจผิดกับผู้บังคับบัญชา ร้อยละ 25 เคยมีการเข้าใจผิดกัน และผู้บังคับบัญชาเรียกไปสอบถาม
13. ครู กศ.บ. ร้อยละ 97 พอใจในหน้าที่การงาน
14. ผู้บังคับบัญชามีความพอใจในการปฏิบัติงานของครู กศ.บ. และมีความเห็นว่ามีประสิทธิภาพและลักษณะนิสัยเป็นที่พอใจ มีส่วนน้อยที่มีคุณสมบัติค่อย ซึ่งครู กศ.บ. พวกนี้ส่วนมาก อายุต่ำกว่า 30 ปี

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู² ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของกรรมการที่สอบบรรจุครูใหม่ พ.ศ. 2504" โดยส่งแบบสอบถามไปยังคณะกรรมการสอบคัดเลือกข้าราชการซึ่งสำเร็จ วุฒิ ป.กศ., ป.กศ.สูง, อ.กศ. และ กศ.บ. ทั่วประเทศ การวิจัยครั้งนี้สรุปผลความคิดเห็นของกรรมการสอบคัดเลือกเกี่ยวกับการผลิตครู

² ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมการฝึกหัดครู "สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของกรรมการที่สอบคัดเลือกครูใหม่ พ.ศ. 2504" วารสารการวิจัยทางการศึกษา 10:51-กันยายน 2505.

วุฒิ ป.กศ. ใค้ดังนี้

1. ความรู้ทางวิชาสามัญ กฎ ป.กศ. กวรมีความรู้เพียงพอที่จะสอนชั้นประถมศึกษาตอนปลายได้ทุกวิชา
2. ความรู้ทางวิชาการศึกษา กฎ ป.กศ. ควรรู้หลักการสอนวิชาเฉพาะ หลักการสอนทั่วไป จิตวิทยาสำหรับเด็ก การทำและใช้อุปกรณ์การสอน หลักการลงโทษ และการทำงานแบบกระบวนการหมู่พวก
3. บุคลิกภาพ กวรมีความประพฤติดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี รับผิดชอบในหน้าที่ การงาน เคารพในสิทธิผู้อื่น มีความเสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย รู้จักวางตนในสังคมได้เหมาะสม ตรงต่อเวลา สามารถพูดในที่ประชุมได้ และรู้จักปกครองนักเรียน
4. ความรู้ทางวิชาพิเศษ กวรมีความรู้เรื่องพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ เหตุการณ์ปัจจุบันของโลก มีความรู้วิชา ทัศนศึกษา คนตรี นาฏศิลป์ หลักพระพุทธศาสนา ลูกเสือ อนุภาค สามารถทำระเบียบนักเรียนได้ และรู้หลักการปรับปรุงชนบท

โรงเรียนฝึกหัดครูนครสวรรค์³ ได้ทำการติดตามผลการผลิตครูโดยการส่งแบบสอบถามไปยังเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา ศึกษาธิการจังหวัด ให้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานฝึกหัดครู ผลการสำรวจสรุปใค้ดังนี้

1. ผู้สำเร็จการศึกษาร้อยละ 66.66 ปฏิบัติงานเป็นที่น่าพอใจ
2. ผู้สำเร็จการศึกษาร้อยละ 66.66 มีความรู้ความสามารถเป็นที่น่าพอใจมากกว่าร้อยละ 33.33 มีความรู้ความสามารถเป็นที่น่าพอใจ

³ ฝึกหัดครูนครสวรรค์, โรงเรียน "การติดตามผลการผลิตครูของสถานฝึกหัดครู" เอกสารการสัมมนาผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการของสถานฝึกหัดครู ไม่ปรากฏหน้า.

3. ผู้สำเร็จการศึกษาร้อยละ 87.27 มีความประพฤติและวัฒนธรรมดี ผู้ทำการวิจัยได้เสนอแนะให้เพิ่มเติมหลักสูตรการฝึกหัดครู โดยเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับระเบียบแบบแผนการปฏิบัติราชการ งานสารบรรณ บัญชี และพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน

ลัดดา ประเสริฐกุล⁴ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาคิดตามพิจารณาศึกษาผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ป.กศ.สูง รุ่น 1 - 2" ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้สำเร็จการศึกษามีปัญหาทั้งทางวิชาการและวิธีสอน หมวดวิชาที่ผู้สำเร็จการศึกษาประสบปัญหามากที่สุด คือ หมวดภาษาอังกฤษ รองลงมาคือ หมวดคณิตศาสตร์ และหมวดวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติกรวิทยาศาสตร์ ผู้สำเร็จการศึกษามีปัญหามาก นอกจากนี้ ยังมีปัญหาเรื่องการสอนวิชาพิเศษ เช่น ศิลปะ หัตถศึกษา พลศึกษา และขับร้อง

2. ผู้สำเร็จการศึกษาต้องการให้สถานศึกษาฝึกหัดครูช่วยเหลือในเรื่องการจัดหางาน การให้ค่าปรึกษาเพื่อแก้ปัญหาในการทำงาน นอกจากนี้ ผู้สำเร็จการศึกษายังสนใจที่จะศึกษาเพิ่มเติม ผู้สำเร็จการศึกษาที่อยู่ห่างไกลต้องการให้สมาคมศิษย์เก่าช่วยเหลือเป็นสื่อกลางเชื่อมความสัมพันธ์ ระหว่างผู้จบการศึกษารุ่นต่าง ๆ

วิทยา นาทอง⁵ ได้ทำการสำรวจปัญหาของครูใหม่ในโรงเรียนมัธยมเมื่อปี 2508 โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูที่สอนในโรงเรียนรัฐบาล ที่บรรจุในปีการศึกษา 2508

⁴ ลัดดา ประเสริฐกุล "การศึกษาคิดตามพิจารณาศึกษาผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ป.กศ.สูง รุ่น 1 - 2" วารสารการวิจัยทางการศึกษา 1(2).48 มกราคม - เมษายน 2507.

⁵ วิทยา นาทอง "การสำรวจปัญหาของครูใหม่ในโรงเรียนรัฐบาล" รายชื่อวิทยานิพนธ์ และบทคัดย่อปริณฎามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2505 - 2509 หน้า 13.

จำนวน 128 คน ผลการสำรวจพบว่าครูใหม่ประสบปัญหาจริง โดยเฉพาะในเรื่องการใช้ความรู้พื้นฐาน อันจำเป็นต่อการสอน เรื่องงานพิเศษ และเรื่องสวัสดิการและความช่วยเหลือ ผู้สำเร็จได้เสนอแนะให้กรมกองเจ้าสังกัดที่มีหน้าที่บรรจุครู ช่วยเหลือครูใหม่ในเรื่องการให้ที่พักอาศัย และจัดโครงการปฐมนิเทศครูใหม่ นอกจากนี้ยังเสนอแนะให้โรงเรียนช่วยเหลือครูใหม่ โดยการจัดโปรแกรมการสอนการทำงานของครูใหม่โดยเฉพาะ

เคลลี่⁶ ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณสมบัติของครูใหม่ที่อาจารย์ใหญ่ และผู้บริหารการศึกษาต้องการ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ใหญ่ และผู้บริหารการศึกษาต้องการครูที่ได้รับการฝึกฝนและอบรมมาแล้วเป็นอย่างดี ในทางเนื้อหาวิชาการ มีประสบการณ์ในการสอน บุคลิกภาพและนิสัยส่วนตัวดี มีความเป็นประชาธิปไตยและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ในปี ค.ศ. 1966 เพppard⁷ ได้ทำการประเมินผลหลักสูตรการฝึกหัดครูสาขาประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์สเตท โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะทราบว่าครูที่สอนในระดับประถมศึกษา และผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรการฝึกหัดครูสาขาการประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์สเตทเป็นอย่างไร ผู้วิจัยดำเนินการโดยการสัมภาษณ์ครูที่สอนในระดับประถมศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรการฝึกหัดครูสาขาการประถมศึกษา จากมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์สเตท ในระหว่างปี ค.ศ. 1962 - 1965 และผู้บริหารการศึกษาที่ทำการคัดเลือกครูดังกล่าวเข้าทำการสอน ผลการวิจัยพบว่าหลักสูตรที่แก้ไขปรับปรุงนั้น เหมาะสมกับการเตรียมครูประถมศึกษาไปสอนในรัฐอิลลินอยส์

⁶ Kelly, Claude "The Qualification Determining Selection and Promotion of College Teachers of Education 1950-1951," Thesis Abstracts No. 5:67-72, 1954.

⁷ Peppard, Joanne Eleanor "An Evaluation of Elementary Education Curriculum at Illinois State University," Dissertation Abstracts, 28.520-A, August, 1967.

เป็นอย่างดี เนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ และฟิสิกส์ที่จัดไว้ นับว่าจัดได้เหมาะสมที่สุด ส่วนเนื้อหาวิชา การอ่าน วิทยาศาสตร์ทั่วไป และสังคมศึกษา ควรเน้นในเรื่องวิธีการสอนวิชาเหล่านี้ ให้มากขึ้นกว่าเดิม

สตีกแลนค์⁸ ได้ศึกษาถึงองค์ประกอบที่มีผลทางจิตใจของครูในการปฏิบัติงาน ผลการศึกษาสรุปได้ว่า องค์ประกอบที่มีผลมากน้อยตามลำดับมีดังนี้ คือ

1. ความร่วมมือของผู้ร่วมงาน
2. ความเอาใจใส่และความร่วมมือของครูใหญ่
3. ความเข้าใจและความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียน
4. มีอุปกรณ์การสอนเพียงพอ
5. ความมีอิสระในการสอน
6. ความเคารพนับถือของนักเรียน
7. ความเข้าใจของนักเรียนต่องานของโรงเรียน
8. การได้รับคำแนะนำที่ดีจากผู้บริหาร
9. โรงเรียนมีนโยบายที่ดี

มอฟฟิต⁹ ได้ส่งแบบสอบถามไปตามบุคคล 4 กลุ่ม คือ ครูประถมศึกษาที่เคยสอนมาแล้วเกิน 1 ปี ครูประถมศึกษาที่เริ่มสอนในปีแรก ครูฝึกสอนที่สอนในระดับประถมศึกษา และศึกษานิเทศก์ที่เกี่ยวข้องกับครูประถมศึกษา เพื่อสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรการฝึกหัดครูสาขาประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยเซนทรัลมิชิแกน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

⁸ Stickland Benjamin F., "A Study of Factors Affecting Administrative Unit of North California," Dissertation Abstracts, 23-12:4598-4599-A, June, 1963.

⁹ Moffit Thomson C., "An Evaluation of the Elementary Education Program of Central Michigan University by Recent Graduate of the Program," Dissertation Abstracts, 28:1719, November, 1967.

1. ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 70 เห็นว่าวิชาสามัญ จำเป็นต่อครูประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 20 เห็นว่าการจัดวิชาสามัญในหลักสูตรการฝึกหัดครูสาขาประถมศึกษา ควรจัดให้มีความสัมพันธ์กับการสอนในชั้นประถมศึกษาให้มากที่สุด เป็นต้นว่าควรเพิ่มเนื้อหาวิชา คณิตศาสตร์ ศิลปะ และพลศึกษา ลงในหลักสูตร

2. ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 60 เห็นว่าวิชาการศึกษาที่มีความสำคัญมาก และควรเพิ่มเติมเนื้อหาวิชาการศึกษ่อีกอย่างหนึ่ง คือ วิธีการสอนอ่าน

3. การจัดหลักสูตรการฝึกหัดครูสาขาประถมศึกษา ควรเน้นในเรื่องประสบการณ์การสอนให้มากที่สุด

จากผลการศึกษาวิจัย ผู้ทำวิจัยจะได้ยึดหลักเป็นแนวทาง ในการทำการวิจัยเรื่องนี้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการค้นคว้าวิจัย

1. การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

การสร้างแบบสอบถามอาศัยการค้นคว้าศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาการศึกษ ณ์ปีการศึกษา 2508 ผลงานการวิจัยเกี่ยวกับการฝึกหัดครู และคำ
แนะนำจากศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู และคณะกรรมการที่ปรึกษา เป็นหลักสำคัญ
ในการสร้างแบบสอบถาม

ลักษณะของแบบสอบถาม แบบสอบถามมี 2 ชุด คือ

1.1 แบบสอบถามครูใหญ่แบ่ง เป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1. สอบถามข้อเท็จจริงส่วนบุคคล เกี่ยวกับเพศ วุฒิ
อายุ อาบุราชการ สถานภาพสมรส และการอบรมพิเศษ แบบสอบถามตอนนี้เป็นแบบ
เติมคำในช่องว่าง

ตอนที่ 2. สอบถามความเห็นของครูใหญ่ที่มีต่อครู ป.กศ.
เกี่ยวกับความรู้ความสามารถทางวิชาการศึกษา วิชาสามัญ วิชาพิเศษ ความสามารถ
ในการปฏิบัติงานโรงเรียน บุคลิกภาพทางอาชีพครู และลักษณะนิสัย แบบสอบถาม
ตอนนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 3. สอบถามความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของครูใหญ่
ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครู ในเรื่องการปรับปรุงคุณภาพครู ป.กศ. แบบสอบถามตอนนี้เป็น
แบบปลายเปิด

1.2 แบบสอบถามครู ป.กศ. แบ่ง เป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1. สอบถามข้อเท็จจริงส่วนบุคคล เกี่ยวกับเพศ วุฒิ
สถานภาพสมรส งานพิเศษ จำนวนชั่วโมงที่สอนในหนึ่งสัปดาห์ คะแนนเฉลี่ย
ผลการศึกษาเมื่อสำเร็จ ป.กศ. แบบสอบถามตอนนี้เป็นแบบเติมคำในช่องว่าง

ตอนที่ 2. สอบถามการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. เกี่ยวกับ ความรู้ความสามารถทางวิชาการศึกษา วิชาสามัญ วิชาพิเศษ ความสามารถในการปฏิบัติงานโรงเรียน คุณลักษณะทางอาชีพครู ลักษณะนิสัย และความรู้ทางวิชาการศึกษา วิชาสามัญ วิชาพิเศษที่ได้รับการอบรมจากสถานศึกษาฝึกหัดครู ตอนที่ 3. ใช้มาตราส่วน ประเมินค่า

ตอนที่ 3. สอบถามความเห็นของผู้สำเร็จ ป.กศ. เกี่ยวกับความต้องการให้ทางราชการและสถานศึกษาฝึกหัดครูช่วยเหลือ แบบสอบถามตอนนี้เป็นแบบ ปลายเปิด

การทดลองแบบสอบถาม

การทดลองแบบสอบถาม ทดลองกับครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัด พระนครจำนวน 90 คน และนักศึกษา ป.กศ. สูงภาคค่ำวิทยาลัยครูพระนครจำนวน 35 คน โดยทดลองทดสอบ 2 ครั้ง ในระยะเวลาห่างกัน 1 เดือน แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุง ใหม่ให้สมบูรณ์ ดังนี้

1. ตัดคำถามที่ถามซ้ำกันออก
2. ตัดคำถามข้อที่ไม่ชัดเจนออก
3. เพิ่มเติมคำถามที่ขาดตกบกพร่องให้ครบ
4. แก้ไขการใช้ภาษาในแบบสอบถามให้รัดกุมยิ่งขึ้น

2. การแจกแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูล

การแจกแบบสอบถาม ได้รับความช่วยเหลือจาก กองกลาง สำนักงานปลัด กระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ส่งแบบสอบถามถึงศึกษาธิการอำเภอ ในภาคการศึกษา ที่ 3 - 4 ทางไปรษณีย์ เพื่อนำไปแจกจ่ายครูใหญ่และครู ป.กศ. ตามรายชื่อที่ระบุไว้ หน้าดวงบรรณรูปแบบสอบถาม เมื่อครูใหญ่และครู ป.กศ. ทอบแบบสอบถามแล้ว ศึกษาธิการ อำเภอรวบรวมแบบสอบถามส่งคืน กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ

แบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 1198 ฉบับ ได้รับคืนมา 746 ฉบับ เป็นแบบสอบถามของครูใหญ่ 373 ฉบับ และของครู ป.กศ. 373 ฉบับ แบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืนมานี้ มีแบบสอบถามที่สมบูรณ์ถูกต้อง ตามความต้องการของผู้วิจัย จำนวน 352 ฉบับ เป็นแบบสอบถามของครูใหญ่และครู ป.กศ. อย่างละ 176 ฉบับ

3. กลุ่มตัวอย่างและการแบ่งกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูใหญ่ และครู ป.กศ. ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2509 – 2511 และปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาและองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคการศึกษาที่ 3 – 4

สำรวจรายชื่อและจำนวนครู ป.กศ. ตามคำสั่งบรรจุ และแต่งตั้งข้าราชการครูของจังหวัด พ.ศ. 2510 – 2512 สังกัดกรมสามัญศึกษา และองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคการศึกษาที่ 3 – 4 ผลการสำรวจปรากฏว่ามีครู ป.กศ. จำนวน 1198 คน เป็นครูที่สังกัดในภาคการศึกษาที่ 3 จำนวน 844 คน และสังกัดในภาคการศึกษาที่ 4 จำนวน 354 คน และให้กลุ่มตัวอย่างนี้ตอบแบบสอบถาม

การแบ่งกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แบ่งกลุ่มตัวอย่างครูใหญ่ตามอายุราชการ โดยใช้คามัชชฐานเป็นหลัก ใ้กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุราชการตั้งแต่ 22 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มที่มีอายุราชการมากมีจำนวน 88 คน และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 21 ปีลงมา เป็นกลุ่มที่มีอายุราชการน้อยมีจำนวน 88 คน

2. แบ่งกลุ่มตัวอย่างครูใหญ่ตามวุฒิครู ปรากฏว่า ครูใหญ่ที่มีวุฒิศูนย์ระดับอนุปริญญามีจำนวน 60 คน และต่ำกว่าอนุปริญญามีจำนวน 116 คน

3. แบ่งกลุ่มตัวอย่าง ครู ป.กศ. ตามเพศ มีเพศชาย 102 คนและเพศหญิง 74 คน

4. แบ่งกลุ่มตัวอย่างครู ป.กศ. ตามรุ่นปีการศึกษาที่สำเร็จ ป.กศ. ปรากฏว่า รุ่นปีการศึกษา 2509 มีจำนวน 67 คน รุ่นปีการศึกษา 2510 มีจำนวน 32 คน และรุ่นปีการศึกษา 2511 มีจำนวน 77 คน

5. แบ่งกลุ่มตัวอย่างครู ป.กศ. ตามระดับคะแนนเฉลี่ยผลการศึกษา ตั้งแต่ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.00 ถึงระดับคะแนนเฉลี่ย 3.31 โดยกำหนดว่า ผู้ที่ได้คะแนนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 30 ลงไปเป็นกลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำ และผู้ที่ได้คะแนนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 70 ขึ้นไปเป็นกลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยสูง ปรากฏว่า กลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำ จำนวน 52 คน กลุ่มนี้มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.33 ลงมา และกลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยสูง จำนวน 52 คน กลุ่มนี้มีคะแนนตั้งแต่ 2.58 ขึ้นไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 กำหนดคะแนนความคิดเห็นของครูใหญ่ และการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ในการปฏิบัติงาน และความเห็นของครู ป.กศ. ต่อสถานศึกษาอีกหัตครูตามลำดับคะแนนดังนี้

5	คะแนน หมายถึงความเห็นที่อยู่ในเกณฑ์ดีมาก	หรือเพียงพออย่างยิ่ง
4	คะแนน หมายถึงความเห็นที่อยู่ในเกณฑ์ดี	หรือเพียงพอ
3	คะแนน หมายถึงความเห็นที่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง	หรือพอใช้
2	คะแนน หมายถึงความเห็นที่อยู่ในเกณฑ์ยังไม่พอใช้	หรือไม่เพียงพอ
1	คะแนน หมายถึงความเห็นที่อยู่ในเกณฑ์ใช้ไม่ได้	หรือไม่เพียงพออย่างยิ่ง

4.2 แจกแจงความถี่คะแนนที่ได้จากความคิดเห็นของครูใหญ่ และการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. แล้วหาค่าคะแนนเฉลี่ย และความแปรปรวน ในแต่ละรายการต่อไปนี้

1. ความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา

1.1 ความเข้าใจใส่ในการเตรียมการสอน

1.2 ความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

1.3 ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน

1.4 ความสามารถในการจัดและควบคุมกิจกรรม

1.4.1 ความสามารถในการจัดกิจกรรม

1.4.2 ความสามารถในการควบคุมกิจกรรม

- 1.5 ความรู้และความสามารถในการวัดผลและประเมินผล
- 1.6 ความสามารถในการอบรม แนะนำ และปกครองชั้น
  - 1.6.1 ความสามารถในการอบรมศีลธรรมและวัฒนธรรม
  - 1.6.2 ความสามารถในการแนะนำ
  - 1.6.3 ความสามารถในการปกครองชั้น
- 1.7 ความสามารถในการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน
2. ความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ
  - 2.1 ความรู้ความเข้าใจในวิชาที่สอน
  - 2.2 ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน
3. ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงาน
  - 3.1 ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน
    - 3.1.1 ความสม่ำเสมอในการปฏิบัติงาน
    - 3.1.2 ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
    - 3.1.3 ความเอาใจใส่ในงานพิเศษอื่น ๆ
    - 3.1.5 การร่วมประชุมครู
  - 3.2 มนุษยสัมพันธ์
    - 3.2.1 การวางตัวในหมู่คณะสังคม
    - 3.2.2 การให้ความร่วมมือกับบุคคลอื่น + 1.6.1
    - 3.2.3 การได้รับความเชื่อถือ และนับถือจากชาวบ้าน
    - 3.2.4 การยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น
    - 3.2.5 ความสัมพันธ์กับเพื่อนครูในโรงเรียน
  - 3.3 ความรู้และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับในอาชีพครู
    - 3.3.1 ความรู้ในระเบียบข้อบังคับในอาชีพครู
    - 3.3.2 การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับในอาชีพครู

- 3.4 ผลการปฏิบัติงานสอน
- 4. บุคลิกภาพทางอาชีพครู
  - 4.1 ความกระตือรือร้นทางอาชีพครู
    - 4.1.1 การศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม
    - 4.1.2 ความชวนช่วยเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพครู
  - 4.2 การรักษากิริยามรรยาท และการควบคุมอารมณ์
    - 4.2.1 การรักษากิริยามรรยาท
    - 4.2.2 การควบคุมอารมณ์
  - 4.3 ความสามารถในการตัดสินใจ และแก้ปัญหา
    - 4.3.1 ความสามารถในการตัดสินใจ
    - 4.3.2 ความสามารถในการแก้ปัญหา
  - 4.4 การแต่งกายและสุขภาพอนามัย
    - 4.4.1 การแต่งกาย สุภาพ เรียบร้อย
    - 4.4.2. สุขภาพอนามัย
  - 4.5 ความสามารถในการใช้ภาษาไทย
  - 4.6 ความสามารถในการใช้กระดานดำ
- 5. ลักษณะนิสัย
  - 5.1 ความขยันหมั่นเพียร
  - 5.2 ความศรัทธา
  - 5.3 ความเชื่อมั่นในตนเอง
  - 5.4 ความละเอียดรอบคอบ
  - 5.5 การตรงต่อเวลา
  - 5.6 ความประพฤติ
  - 5.7 การมีวสุมกับอบายมุข

4.3 แจกแจงความถี่คะแนนที่ได้จากความเห็นของครู ป.กศ. ต่อความรู้ที่ได้รับจากสถานศึกษาฝึกหัดครู แล้วหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความแปรปรวนในแต่ละรายการดังต่อไปนี้

1. ความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษาที่ได้รับจากสถานศึกษาฝึกหัดครู

1.1 วิธีสอน

1.2 จิตวิทยาการศึกษา

1.3 การทำและการใช้อุปกรณ์

1.4 การใช้กระดานดำ

1.5 การวัดผลการศึกษา

1.6 การจัดกิจกรรมในห้องเรียน

2. ความรู้ทางวิชาสามัญที่ได้รับจากสถานศึกษาฝึกหัดครู

3. ความรู้ทางวิชาพิเศษที่ได้รับจากสถานศึกษาฝึกหัดครู

4.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิครูต่างกัน อายุราชการต่างกัน ต่อครู ป.กศ. โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนในแต่ละรายการตามข้อ 4.2

4.5 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูใหญ่ ต่อครู ป.กศ. ที่มีเพศ และคะแนนเฉลี่ยต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนในแต่ละรายการตามข้อ 4.2

4.6 เปรียบเทียบผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ที่มีเพศต่างกัน รุ่นปีการศึกษาต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนในแต่ละรายการตามข้อ 4.2

4.7 เปรียบเทียบความเห็นของครู ป.กศ. ที่มีเพศต่างกัน คะแนนเฉลี่ยต่างกัน รุ่นปีการศึกษาต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน และหาค่าคะแนนเฉลี่ย ในแต่ละรายการในข้อ 4.3

4.8 เปรียบเทียบความเห็นของครูใหญ่ และผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ยและวิเคราะห์ความแปรปรวน ในข้อ 1, 2, 3, 4, 5 ของข้อ 4.2

4.9 แจกแจงความถี่ และหาอัตราร้อยละ ของความเห็นของครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. ในเรื่องความสามารถในการสอนวิชาพิเศษ และจัดอันดับความสามารถในการสอนวิชาพิเศษ ของครู ป.กศ. ตามความเห็นของครูใหญ่ ด้วยวิธีการแจกแจงความถี่และหาอัตราร้อยละ

4.10 แจกแจงความถี่ข้อเสนอแนะของครูใหญ่ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครู ในเรื่อง การปรับปรุงคุณภาพครู ป.กศ. แจกแจงความถี่ข้อเสนอแนะของครู ป.กศ. ต่อทางราชการ ในเรื่องสวัสดิการที่ต้องการให้ทางราชการช่วยเหลือ และแจกแจงความถี่ข้อเสนอแนะของ ครู ป.กศ. ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครู ในเรื่องความรู้และประสบการณ์ที่ควรได้รับเพิ่มเติม จากสถานศึกษา และความต้องการให้สถานศึกษาช่วยเหลือ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. ค่าความแปรปรวน (Variance) โดยใช้สูตร

$$s^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N - 1)}$$

---

¹ Guilford, J.P., Fundamental Statistics in Psychology and Education, p. 44.

² Ferguson, George A., Statistical Analysis in Psychology and Education, p. 67.

เมื่อ s^2 แทน ค่าความแปรปรวน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนนทุกตัว
 N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) แบบ One Way Classification โดยใช้สูตร

$$SS_t = \sum X^2 - \frac{(\sum X)^2}{N}$$

$$SS_b = \frac{(\sum X_1)^2}{n_1} + \frac{(\sum X_2)^2}{n_2} + \dots + \frac{(\sum X_m)^2}{n_m} - \frac{(\sum X)^2}{N}$$

$$SS_w = SS_t - SS_b$$

$$F = \frac{MS_b}{MS_w} \quad 3$$

เมื่อ SS_t แทน ผลบวกของกำลังสองของคะแนนทั้งหมด

SS_b แทน ผลบวกของกำลังสองของคะแนนระหว่างกลุ่ม

SS_w แทน ผลบวกของกำลังสองของคะแนนภายในกลุ่ม

MS_b แทน ค่าเฉลี่ยกำลังสองระหว่างกลุ่ม

³ Garrett, Henry E., Statistics in Psychology and Education, p. 282.

MS_w	แทน ค่าเฉลี่ยกำลังสองภายในกลุ่ม
$n_1, n_2, \dots, n_m$	แทน จำนวนข้อมูลในแต่ละกลุ่ม
N	แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด
F	แทน สัดส่วนของความแปรปรวน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ความเห็นของครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. และผลการประเมินค่าตนเอง
ในเรื่องการปฏิบัติงานในโรงเรียน ปรากฏดังนี้

ตาราง 1. ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของความเห็นครูใหญ่ต่อครู
ป.กศ. และผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ในเรื่องความรู้และ
ความสามารถทางวิชาการศึกษา

รายการ	ครูใหญ่		ครู ป.กศ.	
	$\bar{x}$	s^2	$\bar{x}$	s^2
1. ความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน	3.54	.5972	3.20	.7239
2. ความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่างๆได้อย่างเหมาะสม	3.30	.7145	3.39	.7323
3. ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน	3.34	.4250	3.32	.4512
4. ความสามารถในการจัดและควบคุมกิจกรรม	3.46	.5715	3.52	.5580
4.1 ความสามารถในการจัดกิจกรรม	3.31	.4710	3.34	.5402
4.2 ความสามารถในการควบคุมกิจกรรม	3.62	.6243	3.70	.5145
5. ความรู้และความสามารถในการวัดผลและประเมินผล	3.66	.5574	3.65	.4733
6. ความสามารถในการอบรมแนะแนวและปกครองชั้น	3.56	.5255	3.65	.6640
6.1 ความสามารถในการอบรมศีลธรรมและวัฒนธรรม	3.40	.4249	3.77	.5423
6.2 ความสามารถในการแนะแนว	3.68	.4331	3.76	.4170
6.3 ความสามารถในการปกครองชั้น	3.60	.8700	3.43	.9660
7. การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน	3.29	.3669	3.41	.5517

จากตาราง 1. ครูใหญ่มีความเห็นว่าครู ป.กศ. มีความสามารถอยู่ในเกณฑ์ดีในเรื่อง ความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน การควบคุมกิจกรรม การวัดผลและการประเมินผล การแนะแนว และการปกครองชั้น และมีความเห็นว่าครู ป.กศ. มีความสามารถปานกลางในเรื่อง การใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ใ้ได้อย่างเหมาะสม การใช้อุปกรณ์การสอน การจัดกิจกรรม การอบรมศีลธรรมและวัฒนธรรม และการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน

ครู ป.กศ. ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองว่า มีความสามารถอยู่ในเกณฑ์ดีในเรื่องการควบคุมกิจกรรม การวัดผลและประเมินผล การอบรมศีลธรรมและวัฒนธรรม และการแนะแนว ส่วนในเรื่องอื่น ๆ ครู ป.กศ. ประเมินค่าตนเองว่า มีความสามารถปานกลาง

ความเห็นของครูใหญ่และผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ใกล้เคียงกันมากแตกต่างกันแต่ในเรื่องความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน การปกครองชั้น และการอบรมศีลธรรมและวัฒนธรรม โดยครูใหญ่เห็นว่า ความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน และการปกครองชั้น ของครู ป.กศ. อยู่ในเกณฑ์ดี แต่ครู ป.กศ. ประเมินค่าว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนเรื่องความสามารถในการอบรมศีลธรรมและวัฒนธรรมครู ป.กศ. ประเมินค่าว่ามีความสามารถในเกณฑ์ดี แต่ครูใหญ่มีความเห็นว่ามีความสามารถปานกลาง

ตาราง 2. ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของความเห็นครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. และผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ในเรื่องความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ

รายการ	ครูใหญ่		ครู ป.กศ.	
	$\bar{x}$	s^2	$\bar{x}$	s^2
1. ความรู้และความเข้าใจในวิชาที่สอน	3.96	.4332	3.72	.3751
2. ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.77	.4208	3.65	.6735

จากตาราง 2. ความเห็นของครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. และผลการประเมินค่า
ตนเองของครู ป.กศ. สอดคล้องกันว่า ความรู้ความเข้าใจและความแม่นยำในเนื้อหาวิชา
ที่สอนอยู่ในเกณฑ์

ตาราง 3. ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของความเห็นของครูใหญ่ต่อครู
ป.กศ. และผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ในเรื่องความสามารถ
ในการปฏิบัติงาน

รายการ	ครูใหญ่		ครู ป.กศ.	
	$\bar{x}$	s^2	$\bar{x}$	s^2
1. ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน	3.86	.7765	3.90	.6045
1.1 ความสม่ำเสมอในการปฏิบัติงานสอน	3.87	.6243	3.96	.5184
1.2 ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย	3.71	.5498	4.14	.4866
1.3 ความเอาใจใส่ในการจัดห้องเรียน	3.49	.5941	3.57	.6696
1.4 ความเอาใจใส่ในงานพิเศษอื่น ๆ	3.72	.8077	3.74	.5216
1.5 การมาร่วมประชุมครู	4.50	.7314	4.08	.7323
2. มนุษยสัมพันธ์	3.95	.5446	3.94	.5389
2.1 การวางตัวในหมู่คณะและสังคม	3.93	.4410	3.74	.5228
2.2 การให้ความร่วมมือกับบุคคลอื่น	3.83	.3670	3.99	.5313
2.3 การได้รับความเชื่อถือและนับถือจากชาวบ้าน	3.85	.6681	3.80	.4059
2.4 การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.11	.7755	4.03	.5702
2.5 ความสัมพันธ์กับเพื่อนครูในโรงเรียน	4.02	.4661	4.12	.5742
3. ความรู้และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับในอาชีพครู	3.79	.4899	3.87	.6161
3.1 ความรู้ในระเบียบข้อบังคับ	3.76	.4799	3.67	.5993
3.2 การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ	3.83	.4965	4.09	.5602
4. ผลการปฏิบัติงานสอน	3.66	.4545	3.49	.4971

จากตาราง 3. ครูใหญ่มีความเห็นว่าครู ป.กศ. มีความสามารถอยู่ในเกณฑ์ดีในเรื่อง ความสม่ำเสมอในการปฏิบัติงานสอน ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ความเอาใจใส่ในงานพิเศษ การวางตัวในหมู่คณะ การให้ความร่วมมือกับบุคคลอื่น การได้รับความเชื่อถือและนับถือจากชาวบ้าน การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ความสัมพันธ์กับเพื่อนครู ความรู้และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับทางอาชีพครู และผลการปฏิบัติงานสอน และมีความเห็นว่าครู ป.กศ. มีความเอาใจใส่ในการจัดห้องเรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนเรื่องการร่วมประชุมครู ครูใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

ครู ป.กศ. ประเมินค่าตนเองในเรื่องความสามารถในการปฏิบัติงานในโรงเรียนว่าอยู่ในเกณฑ์ดีทุกรายการ เว้นแต่ผลการปฏิบัติงานสอนเพียงอย่างเดียวที่ประเมินว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. กับผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. แล้ว ส่วนใหญ่สอดคล้องกัน แตกต่างกันในเรื่อง ความเอาใจใส่ในการจัดห้องเรียน ครู ป.กศ. ประเมินค่าว่า อยู่ในเกณฑ์ดี แต่ครูใหญ่เห็นว่า อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง การเข้าร่วมประชุมครู ครูใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ดีมาก แต่ครู ป.กศ. ประเมินผลว่า อยู่ในเกณฑ์ดี และผลการปฏิบัติงาน ครูใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งสูงกว่าผลการประเมินค่าของครู ป.กศ. ที่ประเมินว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ตาราง 4. ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของความเห็นครูใหญ่ต่อครู
 ป.กศ. และผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ในเรื่องมุกติภาพทาง
 อาชีพครู

รายการ	ครูใหญ่		ครู ป.กศ.	
	$\bar{x}$	s^2	$\bar{x}$	s^2
1. ความกระตือรือร้นในอาชีพครู	3.87	.4616	3.96	.5765
1.1 การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	3.95	.3802	3.91	.5516
1.2 ความขวนขวายในการศึกษาต่อ	3.79	.5341	4.00	.5999
2. มรรยาทและการควบคุมอารมณ์	3.89	.4651	3.77	.5022
2.1 การรักษากิริยามรรยาท	4.02	.3880	3.84	.4945
2.2 การควบคุมอารมณ์	3.76	.5427	3.71	.5041
3. ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา	3.51	.4043	3.57	.4418
3.1 ความสามารถในการตัดสินใจ	3.65	.4009	3.53	.4274
3.2 ความสามารถในการแก้ปัญหา	3.38	.3672	3.61	.4558
4. การแต่งกายและสุขภาพอนามัย	4.09	.4229	3.93	.4680
4.1 การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย	4.11	.5127	3.74	.5027
4.2 สุขภาพอนามัย	4.07	.3488	3.92	.4345
5. ความสามารถในการใช้ภาษาไทย	4.19	.5527	3.82	.5360
6. ความสามารถในการใช้กระดานดำ	3.69	.7396	3.76	.4714

จากตาราง 4. ครูใหญ่มีความเห็นว่าครู ป.กศ. มีความกระตือรือร้นในอาชีพครู
 มรรยาทและการควบคุมอารมณ์ การตัดสินใจ การแต่งกายและสุขภาพอนามัย ความสามารถ
 ในการตัดสินใจ ความสามารถในการใช้ภาษาไทย และความสามารถในการใช้กระดานดำ
 อยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนความสามารถในการแก้ปัญหาครูใหญ่มีความเห็นว่า อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ใกล้เคียงกับความเห็นของครูใหญ่ ต่างกัน แต่ในเรื่องความสามารถในการแก้ปัญหาเพียงเรื่องเดียว ที่ครู ป.กศ. ประเมินค่าตนเองว่า อยู่ในเกณฑ์ดี แต่ครูใหญ่มีความเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ในรายการอื่น ๆ ครู ป.กศ. ประเมินว่าอยู่ในเกณฑ์ดี

ตาราง 5. ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของความเห็นครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. และผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ในเรื่องลักษณะนิสัย

รายการ	ครูใหญ่		ครู ป.กศ.	
	$\bar{x}$	s^2	$\bar{x}$	s^2
1. ความขยันหมั่นเพียร	3.86	.3299	3.87	.4371
2. ความศรัทธา	3.37	.8414	3.65	.4077
3. ความเชื่อมั่นในตนเอง	3.85	.4866	4.09	.6088
4. ความละเอียดรอบคอบ	3.76	.4113	3.73	.3797
5. การตรงต่อเวลา	4.04	.5814	4.22	.4249
6. ความประพฤติ	4.09	.5334	-	-
7. ความมีวสุมกับอบายมุข	4.78	.1963	-	-

จากตาราง 5. ความเห็นของครูใหญ่กับผลการประเมินผลของครู ป.กศ. สอดคล้องกันในเรื่อง ความขยันหมั่นเพียร ความเชื่อมั่นในตนเอง ความละเอียดรอบคอบ และการตรงต่อเวลา ซึ่งทั้งสองฝ่ายเห็นว่า อยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนในเรื่องความศรัทธา ครูใหญ่เห็นว่า อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ครู ป.กศ. ประเมินค่าตนเองว่า อยู่ในเกณฑ์ดี ในเรื่องการมีวสุมกับอบายมุข ครูใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ดีมาก และเรื่องความประพฤติ ครูใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ดี

ผลการวิเคราะห์ความเห็นของครู ป.กศ. ในเรื่องความรู้ที่ได้รับการอบรม
จากสถานศึกษาฝึกหัดครู

ตาราง 6. ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของความเห็นของครู ป.กศ.
ในเรื่องความรู้ที่ได้รับการอบรม จากสถานศึกษาฝึกหัดครู

รายการ	$\bar{x}$	s^2
1. ความรู้ทางวิชาการศึกษาที่ได้รับการอบรมจากสถานศึกษา	3.49	.8852
1.1 วิธีสอน	3.67	.7479
1.2 จิตวิทยาการศึกษา	3.53	.9474
1.3 การทำและใช้อุปกรณ์การสอน	3.44	.9110
1.4 การใช้กระดานดำ	3.49	.8685
1.5 การวัดผลการศึกษา	3.49	.8913
1.6 การจัดกิจกรรมในห้องเรียน	3.32	.9059
2. ความรู้ทางวิชาสามัญที่ได้รับการอบรมจากสถานศึกษา	3.66	.7727
3. ความรู้ทางวิชาพิเศษที่ได้รับการอบรมจากสถานศึกษา	3.85	.4483

จากตาราง 6. ปรากฏผลว่า ความรู้ทางวิชาสามัญ วิชาพิเศษ วิธีสอน และจิตวิทยา ที่ครู ป.กศ. ได้รับการอบรมจากสถานศึกษาฝึกหัดครูนั้น ครู ป.กศ. เห็นว่า อยู่ในเกณฑ์เพียงพอ แก่การปฏิบัติงาน แต่ความรู้เรื่องการทำและใช้อุปกรณ์การสอน การใช้กระดานดำ การวัดผลการศึกษา และการจัดกิจกรรมในห้องเรียน ครู ป.กศ. เห็นว่า ได้รับมาในเกณฑ์ปานกลาง โดยเฉพาะเรื่องการจัดกิจกรรมในห้องเรียน ครู ป.กศ. เห็นว่า ได้รับมาน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ

ผลการวิเคราะห์ความเห็นของครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. ในเรื่องความรู้และความสามารถในการสอนวิชาพิเศษ

ตาราง 7. ความถี่และอัตราร้อยละของความเห็นครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. ในเรื่อง ความสามารถในการสอนวิชาพิเศษ

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
1. เกษตรกรรม	55	10.42
2. ศิลปศึกษา	108	20.45
3. บรรณารักษ์	21	3.98
4. ทัศนศึกษา	83	15.72
5. คหกรรมศาสตร์	18	3.41
6. พละนามัย	110	20.83
7. คนตรี	47	8.90
8. นาฏศิลป์	35	6.63
9. ลูกเสือหรืออนุชาค	49	9.28
10. ไม่มีความสามารถในการสอนวิชาพิเศษใด ๆ เลย	2	0.38
รวม	528	100.00

จากตาราง 7. ครูใหญ่ส่วนมากเห็นว่า ครู ป.กศ. มีความสามารถในการสอนวิชาพละนามัย วิชาที่ครูใหญ่เห็นว่า ครู ป.กศ. มีความสามารถสอนรองลงไปตามลำดับคือ ศิลปศึกษา ทัศนศึกษา เกษตรกรรม ลูกเสือหรืออนุชาค คนตรี นาฏศิลป์ บรรณารักษ์ และคหกรรมศาสตร์ และมีครู ป.กศ. ที่ไม่มีความสามารถสอนวิชาพิเศษใด ๆ เลยมีเพียงร้อยละ 0.38 เท่านั้น

ตาราง 8. ความเห็นของครูใหญ่ในเรื่องอันดับของความสามารถในการสอน
วิชาพิเศษของครู ป.กศ.

รายการ	อันดับ 1		อันดับ 2		อันดับ 3	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. เกษตรกรรม	19	10.98	8	4.79	17	10.43
2. ศิลปศึกษา	47	27.17	32	19.16	27	16.57
3. บรรณารักษ์	7	4.04	8	4.79	5	3.07
4. ทัศนศึกษา	15	8.67	32	19.16	34	20.86
5. คณิตศาสตร์	5	2.89	5	2.99	7	4.30
6. พละนาฏย	50	28.90	35	20.97	24	14.72
7. คนตรี	15	8.67	18	10.77	10	6.12
8. นาฏศิลป์	6	3.47	12	7.18	16	9.81
9. ลูกเสือหรืออเนกภาษา	9	5.20	17	10.18	23	14.11
รวม	173	99.99	167	99.99	163	99.99

จากตาราง 8. ครูใหญ่เห็นว่า ครู ป.กศ. มีความสามารถสอนวิชาพละนาฏย เป็นอันดับหนึ่ง มีความสามารถสอนวิชาศิลปศึกษาเป็นอันดับที่สอง และมีความสามารถสอนวิชาทัศนศึกษามาเป็นอันดับที่สาม ส่วนวิชาที่ครูใหญ่เห็นว่า ครู ป.กศ. มีความสามารถ เป็นอันดับสุดท้าย คือ วิชาบรรณารักษ์ และวิชาคณิตศาสตร์

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความเห็นครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. ในเรื่อง
การปฏิบัติงาน

ตาราง 9. ค่าคะแนนเฉลี่ยและสัดส่วนความแปรปรวนของความเห็นครูใหญ่
ที่มีวุฒิต่างกันต่อครู ป.กศ. ในเรื่องการปฏิบัติงาน

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	อนุปริญญา	ต่ำกว่า อนุปริญญา	
1. ความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา			
1.1 ความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน	3.43	3.60	1.9242
1.2 ความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่างๆได้อย่าง เหมาะสม	3.40	3.25	1.2471
1.3 ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน	3.40	3.31	0.7452
1.4 ความสามารถในการจัดและควบคุมกิจกรรม	3.39	3.50	1.7599
1.5 ความรู้และความสามารถในการวัดผลและประเมินผล	3.65	3.66	0.0135
1.6 ความสามารถในการอบรม แนะนำ และปกครองชั้น	3.50	3.59	1.9114
1.7 การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน	3.23	3.32	1.8990
2. ความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ			
2.1 ความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.95	3.96	0.0012
2.2 ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.72	3.80	0.6670
3. ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงาน			
3.1 ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน	3.86	3.86	0.0004
3.2 มนุษยสัมพันธ์	4.00	3.93	2.1885
3.3 ความรู้และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับในอาชีพครู	3.67	3.86	7.6043**
3.4 ผลการปฏิบัติงานสอน	3.63	3.67	0.1324

ตาราง 9. (ต่อ)

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	อนุปริญา	ต่ำกว่า อนุปริญา	
4. คุณลักษณะทางอาชีพครู			
4.1 ความกระตือรือร้นในอาชีพครู	3.78	3.91	1.0490
4.2 มรรยาทและการควบคุมอารมณ์	3.87	3.90	0.1097
4.3 ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา	3.55	3.49	0.5419
4.4 การแต่งกายและสุขภาพอนามัย	4.12	4.08	0.4129
4.5 ความสามารถในการใช้ภาษาไทย	3.95	4.31	9.3379 **
4.6 ความสามารถในการใช้กระดานดำ	3.83	3.62	3.0889
5. ลักษณะนิสัย	3.96	3.97	0.0918

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9. ในเรื่องความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา ครูใหญ่ที่มีวุฒิ
อนุปริญา และวุฒิต่ำกว่าอนุปริญา มีความเห็นว่าครู ป.กศ. มีความรู้และความสามารถ
ใกล้เคียงกัน

ความเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิต่างกัน ในเรื่องความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ
ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความเห็นของครูใหญ่ในเรื่องความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานของครู ป.กศ.
ครูใหญ่ที่มีวุฒิอนุปริญา เห็นว่าครู ป.กศ.มีความรู้และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับในอาชีพครู
น้อยกว่า ความเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่าอนุปริญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ในเรื่องคุณลักษณะทางอาชีพครู ครูใหญ่ที่มีวุฒิอนุปริญา เห็นว่าครู ป.กศ.มีความ
สามารถในการใช้ภาษาไทย น้อยกว่า ความเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่าอนุปริญา อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ครูใหญ่ที่มีวุฒิต่างกัน มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ครู ป.กศ.มีลักษณะนิสัยเหมาะสม
กับการเป็นครู

ตาราง 10. ค่าคะแนนเฉลี่ยและสัดส่วนความแปรปรวนของความเห็นครูใหญ่
ที่มีอายุราชการต่างกัน ต่อครู ป.กศ. ในเรื่องการปฏิบัติงาน

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	อายุราชการน้อย	อายุราชการมาก	
1. ความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา			
1.1 ความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน	3.49	3.60	2.1047
1.2 ความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่างๆได้อย่างเหมาะสม	3.42	3.18	3.5582
1.3 ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน	3.43	3.25	3.4625
1.4 ความสามารถในการจัดและควบคุมกิจกรรม	3.45	3.48	0.0794
1.5 ความรู้และความสามารถในการวัดผลและประเมินผล	3.68	3.64	0.1625
1.6 ความสามารถในการอบรมแนะแนวและปกครองชั้น	3.56	3.56	0.0144
1.7 การใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน	3.24	3.34	1.2560
2. ความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ			
2.1 ความรู้และความเข้าใจในวิชาที่สอน	3.87	4.04	2.8846
2.2 ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.79	3.75	0.3412
3. ความรู้และความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน			
3.1 ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน	3.87	3.85	0.8090
3.2 มนุษยสัมพันธ์	3.98	3.92	1.5218
3.3 ความรู้และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับในอาชีพครู	3.80	3.79	0.0231
3.4 ผลการปฏิบัติงานสอน	3.65	3.67	0.0470

ตาราง 10. (ต่อ)

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	อายุราชการ การน้อย	อายุราชการ การมาก	
4. บุคลิกภาพทางอาชีพครู			
4.1 ความกระตือรือร้นในอาชีพครู	3.75	3.99	11.1759**
4.2 มรรยาทและการควบคุมอารมณ์	3.89	3.89	0.0012
4.3 ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา	3.54	3.49	0.5344
4.4 การแต่งกายและสุขภาพอนามัย	4.11	4.08	0.0724
4.5 ความสามารถในการใช้ภาษาไทย	4.04	4.33	6.3526*
4.6 ความสามารถในการใช้กระดานดำ	3.73	3.66	0.2711
5. ลักษณะนิสัย	3.96	3.97	0.6240

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10. ครูใหญ่ที่มีอายุราชการต่างกัน มีความเห็นต่อครู ป.กศ. ใกล้เคียงกัน ในเรื่องความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา ความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ ความรู้และความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และลักษณะนิสัยของครู ป.กศ.

ในเรื่องบุคลิกภาพทางอาชีพครู ครูใหญ่ที่มีอายุราชการมาก เห็นว่าครู ป.กศ. มีความกระตือรือร้นในอาชีพครู มากกว่าความเห็นของครูใหญ่ที่มีอายุราชการน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และครูใหญ่ที่มีอายุราชการมากเห็นว่าการใช้ภาษาไทยสูงกว่ ความเห็นของครูใหญ่ที่มีอายุราชการน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11. ค่าคะแนนเฉลี่ยและสัดส่วนความแปรปรวน ของความเห็นครูใหญ่
ต่อครู ป.ถศ. เพศต่างกัน ในเรื่องการปฏิบัติงาน

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	ชาย	หญิง	
1. ความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา			
1.1 ความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน	3.60	3.47	1.2270
1.2 ความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่างๆได้อย่างเหมาะสม	3.20	3.44	3.8077
1.3 ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน	3.32	3.36	0.0374
1.4 ความสามารถในการจัดและควบคุมกิจกรรม	3.51	3.44	0.7449
1.5 ความสามารถในการวัดผลและประเมินผล	3.75	3.62	0.9657
1.6 ความสามารถในการอบรมแนะแนวและปกครองชั้น	3.52	3.61	1.9741
1.7 การใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน	3.35	3.20	2.7059
2. ความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ			
2.1 ความรู้และความเข้าใจในวิชาที่สอน	4.02	3.88	2.1002
2.2 ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.77	3.77	0.0008
3. ความรู้และความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน			
3.1 ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน	3.81	3.92	3.0350
3.2 มนุษยสัมพันธ์	3.93	3.92	0.4099
3.3 ความรู้และการปฏิบัติคามระ เฝ้ายข้อบังคับทางอาชีพครู	3.83	3.77	0.6636
3.4 ผลการปฏิบัติงานสอน	3.62	3.71	0.9162

ตาราง 11. (ต่อ)

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	ชาย	หญิง	
4. บุคลิกภาพทางอาชีพครู			
4.1 ความกระตือรือร้นในอาชีพครู	3.88	3.85	0.2842
4.2 มรรยาทและการควบคุมอารมณ์	3.87	3.92	0.3826
4.3 ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา	3.53	3.49	0.2602
4.4 การแต่งกายและสุขภาพอนามัย	4.06	4.14	1.3996
4.5 ความสามารถในการใช้ภาษาไทย	4.33	3.98	9.3857**
4.6 ความสามารถในการใช้กระดานดำ	3.65	3.75	0.6859
5. ลักษณะนิสัย	3.99	3.93	1.8406

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11. ครูใหญ่มีความเห็นว่า ครู ป.กศ. ชายและ ครู ป.กศ. หญิง มีความสามารถใกล้เคียงกันในเรื่อง ความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา ความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ ความรู้และความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และลักษณะนิสัย

ในเรื่องบุคลิกภาพทางอาชีพครู ครูใหญ่เห็นว่าครู ป.กศ. ชายมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้ดีกว่าครู ป.กศ. หญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

ตาราง 12. ค่าคะแนนเฉลี่ยและสัดส่วนความแปรปรวน ของความเห็นครูใหญ่
ต่อครู ป.กศ. ที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการศึกษาต่างกัน

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	คะแนน เฉลี่ยต่ำ	คะแนน เฉลี่ยสูง	
1. ความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา			
1.1 ความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน	3.50	3.36	0.5521
1.2 ความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่างๆได้อย่าง เหมาะสม	3.25	3.38	0.5856
1.3 ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน	3.44	3.35	0.4847
1.4 ความสามารถในการจัดและควบคุมกิจกรรม	3.41	3.45	0.1343
1.5 ความสามารถในการวัดผลและประเมินผล	3.48	3.65	1.6995
1.6 ความสามารถในการอบรม แนะนำ และปกครองชั้น	3.53	3.52	0.0236
1.7 การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน	3.25	3.36	0.4164
2. ความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ			
2.1 ความรู้และความเข้าใจในวิชาที่สอน	3.83	3.86	0.1172
2.2 ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.56	3.75	1.5674
3. ความรู้และความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน			
3.1 ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน	3.72	3.95	7.2127 **
3.2 มนุษยสัมพันธ์	3.85	4.03	6.6952 *
3.3 ความรู้และการปฏิบัติภาวะเบี่ยงข้องบังคับทางอาชีพครู	3.63	3.95	9.3895 **
3.4 ผลการปฏิบัติงานสอน	3.61	3.69	0.4436

ตาราง 12. (ต่อ)

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	คะแนนเฉลี่ยต่ำ	คะแนนเฉลี่ยสูง	
4. บุคลิกภาพทางอาชีพครู			
4.1 ความกระตือรือร้นในอาชีพครู	3.68	3.83	1.2144
4.2 มรรยาทและการควบคุมอารมณ์	3.81	3.84	0.0836
4.3 ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา	3.49	3.45	0.2091
4.4 การแต่งกายและสุขภาพอนามัย	4.01	4.12	1.5781
4.5 ความสามารถในการใช้ภาษาไทย	3.94	3.94	0.0003
4.6 ความสามารถในการใช้กระดานดำ	3.69	3.61	0.3055
5. ลักษณะนิสัย	3.85	3.97	3.5043

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการวาง 12. ครูใหญ่มีความเห็นว่า ครู ป.กศ. ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่างกัน มีความสามารถใกล้เคียงกันในเรื่อง ความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา ความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ บุคลิกภาพทางอาชีพครู และลักษณะนิสัย

ในเรื่องความรู้และความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ครูใหญ่เห็นว่าครู ป.กศ. ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงมีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน มีความรู้และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับทางอาชีพครู ดีกว่า ครู ป.กศ. ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และครู ป.กศ. ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงมีมนุษยสัมพันธ์ดีกว่า ครู ป.กศ. ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ.
ในเรื่องการปฏิบัติงาน

ตาราง 13. ค่าคะแนนเฉลี่ยและสัดส่วนความแปรปรวนของผลการประเมินค่า
ตนเองของครู ป.กศ. เพศต่างกัน ในเรื่องการปฏิบัติงาน

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	ชาย	หญิง	
1. ความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา			
1.1 ความเอาใจใส่ในการ เตรียมการสอน	3.18	3.24	0.2638
1.2 ความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ใดอย่าง เหมาะสม	3.37	3.43	0.2090
1.3 ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน	3.40	3.20	3.7754
1.4 ความสามารถในการจัดและควบคุมกิจกรรม	3.55	3.48	0.7375
1.5 ความรู้และความสามารถในการวัดผลและประเมินผล	3.71	3.57	1.9735
1.6 ความสามารถในการอบรม แนะนำ และปกครองชั้น	3.63	3.69	0.8493
1.7 การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน	3.37	3.46	0.5859
2. ความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ			
2.1 ความรู้และความสามารถเข้าใจในวิชาที่สอน	3.74	4.65	1.0640
2.2 ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.50	3.86	8.8612 **
3. ความรู้และความสามารถเกี่ยวกับหน้าที่การปฏิบัติงาน			
3.1 ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน	3.90	3.90	0.0015
3.2 มนุษยสัมพันธ์	3.97	3.89	2.8966
3.3 ความรู้และการปฏิบัติทามระ เที่ยบข้อบังคับในอาชีพครู	3.86	3.89	0.1602
3.4 ผลการปฏิบัติงานสอน	3.49	3.50	0.0082

ตาราง 13. (ต่อ)

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	ชาย	หญิง	
4. บุคลิกภาพทางอาชีพครู			
4.1 ความกระตือรือร้นในอาชีพครู	4.10	3.76	17.4298 **
4.2 มรรยาทและการควบคุมอารมณ์	3.84	3.68	6.8640 **
4.3 ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา	3.64	3.49	4.4564 *
4.4 การแต่งกายและสุขภาพอนามัย	3.80	3.88	1.1531
4.5 ความสามารถในการใช้ภาษาไทย	3.90	3.69	3.5033
4.6 ความสามารถในการใช้กระดานดำ	3.80	3.69	1.1988
5. ลักษณะนิสัย	3.91	3.83	3.1938

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13. ครู ป.กศ. ชาย และครู ป.กศ. หญิง ประเมินค่าตนเอง ใกล้เคียงกันในเรื่อง ความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา ความรู้และความสามารถ เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และลักษณะนิสัย

ในเรื่องความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ ครู ป.กศ. หญิงประเมินค่าความ แม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน มากกว่า ผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ชาย อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ในเรื่องบุคลิกภาพทางอาชีพครู ครู ป.กศ. ชายประเมินค่าความกระตือรือร้นในอาชีพ ครู มรรยาทและการควบคุมอารมณ์ของตนเอง มากกว่าผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. หญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และครู ป.กศ.ชายประเมินค่าความสามารถในการ ตัดสินใจและแก้ปัญหาของตนเอง มากกว่าผลการประเมินค่าของครู ป.กศ.หญิง อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14. ค่าคะแนนเฉลี่ยและสัดส่วนความแปรปรวนของผลการประเมินค่า
ตนเองของครู ป.กศ. รุ่นปีการศึกษาต่างกัน ในเรื่องการปฏิบัติงาน

รายการ	คะแนนเฉลี่ย			
	ปีการ ศึกษา	ปีการ ศึกษา	ปีการ ศึกษา	F
	2509	2510	2511	
1. ความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา				
1.1 ความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน	3.31	3.09	3.25	1.2857
1.2 ความสามารถในการวิธีสอนแบบต่างๆได้อย่าง เหมาะสม	3.55	3.21	3.53	3.4736 *
1.3 ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน	3.28	3.27	3.50	1.4118
1.4 ความสามารถในการจัดและควบคุมกิจกรรม	3.55	3.49	3.53	0.2811
1.5 ความรู้และความสามารถในการวัดผลและประเมินผล	3.78	3.54	3.66	2.0127
1.6 ความสามารถในการอบรม แนะนำ และปกครองชั้น	3.71	3.64	3.58	0.9100
1.7 การใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน	3.40	3.45	3.44	0.0283
2. ความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ				
2.1 ความรู้และความเข้าใจในวิชาที่สอน	3.69	3.75	3.62	0.5395
2.2 ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน	3.78	3.58	3.56	1.2045
3. ความรู้และความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน				
3.1 ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน	3.94	3.90	3.81	1.2638
3.2 มนุษยสัมพันธ์	4.02	3.91	3.83	4.3151 *
3.3 ความรู้และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับในอาชีพครู	3.78	3.97	3.84	2.1864
3.4 ผลการปฏิบัติงานสอน	3.52	3.51	3.41	0.3116

ตาราง 14. (ต่อ)

รายการ	คะแนนเฉลี่ย			F
	ปีการศึกษา 2509	ปีการศึกษา 2510	ปีการศึกษา 2511	
	4. บุคลิกภาพทางอาชีพครู			
4.1 ความกระตือรือร้นในอาชีพครู	3.95	4.05	3.75	3.6461*
4.2 มรรยาทและการควบคุมอารมณ์	3.83	3.75	3.72	1.9891
4.3 ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา	3.68	3.50	3.53	2.7899
4.4 การแต่งกายและสุขภาพอนามัย	3.91	3.80	3.73	1.6284
4.5 ความสามารถในการใช้ภาษาไทย	3.86	3.80	3.72	0.4398
4.6 ความสามารถในการใช้กระดานดำ	3.80	3.77	3.62	0.7664
5. ลักษณะนิสัย	3.92	3.84	3.86	1.2866

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14. ผลการประเมินค่าตนเองในเรื่องความรู้ความสามารถทางวิชาการศึกษา เกี่ยวกับการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ใค้อย่างเหมาะสมของครู ป.กศ. แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ครู ป.กศ. รุ่นปีการศึกษา 2509 ประเมินค่าตนเองสูงกว่าครู ป.กศ. รุ่นปีการศึกษา 2510 และ 2511 ส่วนความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษาในเรื่องอื่น ๆ ครู ป.กศ. ทั้ง 3 รุ่น ประมาณค่าตนเองใกล้เคียงกัน

ครู ป.กศ. ทั้ง 3 รุ่น ประมาณค่าตนเองในเรื่อง ความรู้ความสามารถทางวิชาสามัญ และลักษณะนิสัย ใกล้เคียงกัน

ในเรื่องความรู้และความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับเรื่องมนุษยสัมพันธ์ ครู ป.กศ. รุ่นปีการศึกษา 2509 ประเมินค่าสูงกว่าครู ป.กศ. รุ่นปีการศึกษา 2510 และ 2511 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในเรื่องบุคลิกภาพทางอาชีพครู ที่เกี่ยวกับความกระตือรือร้นในอาชีพครู ป.กศ. รุ่นปีการศึกษา 2510 ประเมินค่าสูงกว่าครู ป.กศ. รุ่นปีการศึกษา 2509 และ 2511 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเรื่องอื่นที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพ

ทางอาชีพครู และความรู้และความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติงานโรงเรียน ครู ป.กศ.

ทั้ง 3 รุ่น ประเมินค่าใกล้เคียงกัน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความเห็นของครู ป.กศ. ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครู ในเรื่องความรู้ที่ได้รับการอบรม จากสถานศึกษาฝึกหัดครู

ตาราง 15. ค่าคะแนนเฉลี่ยและสัดส่วนความแปรปรวนของความเห็นครู ป.กศ.

เพศต่างกัน ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครู ในเรื่องความรู้ที่ได้รับการอบรมจากสถานศึกษา

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	ชาย	หญิง	
1. ความรู้ทางวิชาการศึกษาที่ได้รับการอบรมจากสถานศึกษา	3.50	3.48	0.0942
2. ความรู้ทางวิชาสามัญที่ได้รับการอบรมจากสถานศึกษา	3.71	3.59	0.8130
3. ความรู้ทางวิชาพิเศษที่ได้รับการอบรมจากสถานศึกษา	3.79	3.94	2.2206

จากตาราง 15. ความเห็นของครู ป.กศ. ทั้งหญิงและชายใกล้เคียงกันในเรื่องความรู้ทางวิชาการศึกษา วิชาสามัญ และวิชาพิเศษที่ได้รับการอบรมจากสถานศึกษาฝึกหัดครู ทั้งครู ป.กศ. ชายและครู ป.กศ. หญิงเห็นสอดคล้องกันว่า ความรู้ทั้งสามอย่างที่ได้รับการอบรมจากสถานศึกษาฝึกหัดครู เพียงพอแก่การประกอบอาชีพครู

ตาราง 16. ค่าคะแนนเฉลี่ยและสัดส่วนความแปรปรวนของความเห็นครู ป.กศ. ปีการศึกษาต่างกัน ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครู ในเรื่องความรู้ที่ได้รับการอบรมจากสถานศึกษา

รายการ	คะแนนเฉลี่ย			F
	ปีการศึกษา 2509	ปีการศึกษา 2510	ปีการศึกษา 2511	
1. ความรู้ทางวิชาการศึกษาที่ได้รับการอบรมจากสถานศึกษา	3.50	3.45	3.57	1.0561
2. ความรู้ทางวิชาสามัญที่ได้รับการอบรมจากสถานศึกษา	3.54	3.67	3.91	4.8868 **
3. ความรู้ทางวิชาพิเศษที่ได้รับการอบรมจากสถานศึกษา	3.94	3.80	3.81	0.8179

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 16. ความเห็นของครู ป.กศ. รุ่นปีการศึกษา 2509, 2510 และ 2511 ในเรื่องความรู้ทางวิชาการศึกษา และทางวิชาพิเศษ ที่ได้รับการอบรมจากสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน แต่ในเรื่องความรู้ทางวิชาสามัญ ครู ป.กศ. รุ่นปีการศึกษาต่างกัน มีความเห็นต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ ครู ป.กศ. รุ่นปีการศึกษา 2511 ประเมินค่า ในเรื่องความรู้ทางวิชาสามัญที่ได้รับจากสถานศึกษา สูงกว่าผลการประเมินค่าของครู ป.กศ. รุ่นปีการศึกษา 2509 และรุ่นปีการศึกษา 2510

ตาราง 17. ค่าคะแนนเฉลี่ยและสัดส่วนความแปรปรวนของความเห็นครู ป.กศ. ที่คะแนนเฉลี่ยต่างกัน ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครู ในเรื่องความรู้ที่ได้รับการอบรม จากสถานศึกษา

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	คะแนนเฉลี่ย	คะแนนเฉลี่ยต่ำ	
1. ความรู้ทางวิชาการศึกษาที่ได้รับการอบรมจากสถานศึกษา	3.41	3.40	0.0673
2. ความรู้ทางวิชาสามัญที่ได้รับการอบรมจากสถานศึกษา	3.48	3.60	0.3859
3. ความรู้ทางวิชาพิเศษที่ได้รับการอบรมจากสถานศึกษา	3.98	3.81	0.8924

จากตาราง 17. ครู ป.กศ. ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูง และครู ป.กศ. ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ความรู้ทางวิชาสามัญ วิชาการศึกษา และวิชาพิเศษที่ได้รับการอบรมมาจากสถานศึกษาฝึกหัดครู เพียงพอแก่การปฏิบัติงาน

ผลการเปรียบเทียบความเห็นของครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. และผลการประเมินค่า
ตนเองของครู ป.กศ. ในเรื่องการปฏิบัติงาน

ตาราง 18. คะแนนเฉลี่ยและสัดส่วนความแปรปรวนของความเห็นครูใหญ่ต่อครู
ป.กศ. และผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ในเรื่องการปฏิบัติงาน

รายการ	คะแนนเฉลี่ย		F
	ครูใหญ่	ครูป.กศ.	
1. ความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา	3.47	3.50	0.8511
2. ความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ	3.87	3.68	13.0265**
3. ความรู้และความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	3.87	3.88	0.2442
4. บุคลิกภาพทางอาชีพครู	3.86	3.78	9.9125**
5. ลักษณะนิสัย	3.79	3.91	19.0726**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 18. ผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. กับความเห็นของครู
ใหญ่ต่อครู ป.กศ. ในเรื่อง ความรู้ความสามารถทางวิชาการศึกษา และความสามารถเกี่ยวกับ
การปฏิบัติงานใกล้เคียงกัน แต่ครู ป.กศ. ประเมินค่าตนเองในเรื่องลักษณะนิสัย มากกว่า
ความเห็นของครูใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในเรื่อง ความรู้และความ
สามารถทางวิชาสามัญ และบุคลิกภาพทางอาชีพครู ครู ป.กศ. ประเมินค่าตนเองน้อยกว่า
ความเห็นของครูใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะของครูใหญ่ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครู เพื่อปรับปรุงคุณภาพผู้สำเร็จ ป.กศ.
รุ่นต่อไป และข้อเสนอแนะของครู ป.กศ. ค่อยทางราชการ และสถานศึกษาฝึกหัดครู

ตาราง 19. ข้อเสนอแนะของครูใหญ่ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครู เพื่อปรับปรุง
คุณภาพผู้สำเร็จ ป.กศ.

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. เรื่องที่ควรแก้ไขปรับปรุงเกี่ยวกับความรู้ทางวิชาสามัญ	
1.1 เพิ่มเนื้อหาวิชาสามัญให้เพียงพอแก่การสอนในระดับประถมศึกษา ทุกวิชา	26
1.2 ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาสามัญ	15
1.3 การหาความรู้ใหม่ ๆ มาสอนนักเรียน	10
1.4 การใช้ภาษาไทยให้เหมาะสมกับนักเรียนในระดับประถมศึกษา	8
1.5 ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาสามัญ เพื่อนำไปสอนนักเรียน ในระดับประถมศึกษา	7
2. เรื่องที่ควรได้รับการอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาการศึกษา	
2.1 วิธีสอนวิชาเฉพาะในระดับประถมศึกษา	48
2.2 การวัดผลและการประเมินผล	36
2.3 การทำและการใช้อุปกรณ์การสอน	31
2.4 จิตวิทยาการศึกษา	29
2.5 การอบรมและการแนะแนว	21
2.6 การนำเอาความรู้วิชาการศึกษาไปใช้ในการสอน	17
2.7 การปกครองนักเรียน	11

ตาราง 19. (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
3. เรื่องที่ควรได้รับการอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาพิเศษ	
3.1 วิธีสอนวิชาพิเศษ	31
3.2 หัตถศึกษา	30
3.3 ชีวร้องและดนตรี	29
3.4 พลศึกษาหรือพลานามัย	29
3.5 ศิลปศึกษา	28
3.6 เกษตรกรรม	25
3.7 ลูกเสือ	24
3.8 นาฏศิลป์	24
3.9 กหกรรมศาสตร์	23
3.10 อนุชาชาด	22
3.11 บรรณารักษ์	12
4. เรื่องที่ควรได้รับการอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับความรู้ระเบียบข้อบังคับและการปฏิบัติหน้าที่ครู	
4.1 ความรู้เรื่องระเบียบการปฏิบัติราชการ และพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน	39
4.2 การทำงานสารบรรณ จรรยา ทะเบียนนักเรียน	22
4.3 วินัยข้าราชการครู	16

5. ตาราง 19. (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
5. ประสพการณ์อื่น ๆ ที่ควรได้รับการอบรมเพิ่มเติม	
5.1 เพิ่มระยะเวลาในการฝึกสอน	19
5.2 มนุษย์สัมพันธ์	17
5.3 การฝึกสอนในชนบท	10
5.4 ความรู้เรื่องสภาพและการพัฒนาชนบท	7
5.5 ความรู้เรื่อง วัฒนธรรม ประเพณี	2
6. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ	
6.1 ปลุกฝังทัศนคติครู ป.กศ. ให้รักอาชีพครู	30
6.2 ให้การอบรมครู ป.กศ. หลังจากจบการศึกษาแล้ว	11
6.3 เพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น	9
6.4 อบรมในเรื่องหลักการทำงาน	9
6.5 อบรมในเรื่องการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน	8
6.6 อบรม ศิลปกรรม จรรยา มรรยาท	8
6.7 เพิ่มรายวิชาในหลักสูตรให้มากขึ้น	7
6.8 ติดตามผลการสอนของครู ป.กศ.	6
6.9 จัดทำวารสารแนะนำครู ป.กศ. ที่ออกไปปฏิบัติงานแล้ว	5
6.10 เพิ่มปริมาณการผลิตครู ป.กศ.	2

ข้อเสนอแนะของครูใหญ่ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครู จากตาราง 19 นี้ สรุปข้อ
 เสนอแนะที่สำคัญของครูใหญ่ได้ ดังนี้

1. เพิ่มเนื้อหาวิชาสามัญให้เพียงพอ แก่การสอนในระดับประถมศึกษา และอบรม
 ให้ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาสามัญ รู้จักค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ มา
 สอนนักเรียน
2. ให้การอบรมวิชาการศึกษาเพิ่มเติม โดยเฉพาะในเรื่อง การสอนวิชาเฉพาะ
 การวัดผลประเมินผล การทำและการใช้อุปกรณ์ และจิตวิทยาการศึกษา
3. การให้การอบรมเกี่ยวกับวิชาพิเศษ ควรให้ทั้งเนื้อหาวิชาพิเศษ และวิธีสอน
 วิชาพิเศษ ควบคู่กันไป
4. ให้การอบรมเกี่ยวกับความรู้ในระเบียบการปฏิบัติราชการ การทำงานสารบรรณ
 และงานธุรการ
5. การฝึกสอน ควรเพิ่มระยะเวลาในการฝึกสอน และให้มีการฝึกสอนในชนบท
 เพื่อให้ผู้สำเร็จ ป.กศ. มีความรู้ความเข้าใจ สภาพชนบทและการพัฒนาชนบท
6. ปลุกฝังให้ ผู้สำเร็จ ป.กศ. รักอาชีพครู และให้การอบรมแก่ผู้สำเร็จ ป.กศ.
 หลังจากออกไปปฏิบัติงานแล้ว

ตาราง 20. ข้อเสนอแนะของครู ป.กศ. คอทางราชการเกี่ยวกับสวัสดิการ
ที่ต้องการให้ทางราชการช่วยเหลือ

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. บ้านพักครู หรือค่าเช่าบ้าน	88
2. เบี้ยกันการและ เบี้ยยังชีพพิเศษ	36
3. อุปกรณ์การสอน	19
4. อาคารเรียน ห้องเรียน และครูภัณฑ์	18
5. เพิ่มจำนวนครูให้เพียงพอแก่จำนวนนักเรียน	16
6. น้ำดื่มและน้ำใช้	14
7. ความสะดวกในการคมนาคมจากที่พักถึง โรงเรียน	14
8. เวชภัณฑ์และการรักษาพยาบาลสำหรับครูและนักเรียน	11
9. การเลื่อนวิทยฐานะ	8
10. จัดหาภารโรงประจำโรงเรียน	7
11. จัดห้องพักครู	6
12. โรงอาหารของโรงเรียน	6
13. ห้องสมุดโรงเรียน	5
14. ส้วม	4
15. ความปลอดภัยจากมูกอการร้าย	3

จากตาราง 20. เรื่องที่ครู ป.กศ. ต้องการให้ทางราชการช่วยเหลือมากที่สุด
คือ บ้านพักครู หรือค่าเช่าบ้าน รองลงมาคือ เบี้ยกันดารหรือเบี้ยยังชีพพิเศษ อุปกรณ์การสอน
อาคารเรียนและห้องเรียน

ตาราง 21. ข้อเสนอแนะของครู ป.กศ. ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครู

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ความรู้และประสบการณ์ที่สถานศึกษาฝึกหัดครู ควรได้รับการอบรมเพิ่มเติม	
1.1 วิธีสอนในระดับประถมศึกษา	34
1.2 ทัศนศึกษา	19
1.3 การทำและการใช้อุปกรณ์การสอน	18
1.4 การทำงานสารบรรณ และงานธุรการ	17
1.5 มนุษยสัมพันธ์	17
1.6 ระเบียบการปฏิบัติราชการ	16
1.7 พลาณามัยและพลศึกษา	16
1.8 จิตวิทยาการศึกษา	15
1.9 ศิลปศึกษา	14
1.10 นาฏศิลป์	14
1.11 การฝึกสอน	13
1.12 การจัดกิจกรรมทางการศึกษา	12
1.13 การทำทะเบียนนักเรียน	10
1.14 การวัดผลและการประเมินผล	10

ตาราง 21. (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.15 วิชาสามัญ	10
1.16 วิชาวาทการ	8
1.17 การแนะแนว	7
1.18 การปกครองนักเรียน	5
1.19 เกษตรกรรม	5
1.20 ลูกเสือและอนุชาค	5
1.21 การพยาบาล	4
2. ครู ป.กศ. ต้องการให้สถานศึกษาฝึกหัดครู ช่วยเหลือทางวิชาการ มีดังนี้	
2.1 ให้การอบรมในระยะปิดภาคเรียน	35
3.2 จัดส่งอุปกรณ์ที่นักศึกษาฝึกหัดครูทำไว้ ไปให้ใช้ประกอบการสอน	15
2.3 จัดการสัมมนาประจำปี ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประถมศึกษา	14
2.4 จัดส่งอาจารย์จากสถานศึกษาไปช่วยแนะนำการสอน	13
2.5 ช่วยเหลือในเรื่องการศึกษาต่อ และเดือนวิทยฐานะ	13
2.6 จัดทำวารสารเกี่ยวกับความรู้ทางการศึกษา	9
2.7 จัดนิทรรศการทางการศึกษาประจำปี	6
2.8 ส่งนักศึกษาออกไปฝึกสอน	5

จากตาราง 21. ความรู้และประสบการณ์ที่ครู ป.กศ. ต้องการให้สถานศึกษา
 ฝึกหัดครู อบรมเพิ่มเติมมากที่สุด คือ วิธีสอนในระดับประถมศึกษา รองลงไปคือ วิชาทัศน
 ศึกษา การทำและการใช้อุปกรณ์ การทำงานสารบรรณ และงานธุรการ มนุษยสัมพันธ์
 ระเบียบการปฏิบัติราชการ วิชาพลาแนมัยและพลศึกษา

ครู ป.กศ. ต้องการให้สถานศึกษาฝึกหัดครู ช่วยเหลือทางวิชาการ โดยการให้
 การอบรมพิเศษในระหว่างปีภาคเรียน จัดส่งอุปกรณ์การสอนไปให้ใช้ จัดการสัมมนา
 นิทรรศการ ทางการศึกษาประจำปี จัดส่งอาจารย์ไปแนะนำการสอน และช่วยเหลือ
 ในเรื่องการศึกษาต่อ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อทราบความเห็นของครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. และผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. เกี่ยวกับความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงาน
2. เพื่อทราบความเห็นของครู ป.กศ. เกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากสถานศึกษาฝึกหัดครู
3. เพื่อทราบข้อเสนอแนะของครูใหญ่และครู ป.กศ. ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครูและทางราชการ ในเรื่องการปรับปรุงคุณภาพครู ป.กศ. และสวัสดิการที่ควรให้การช่วยเหลือ

วิธีดำเนินการ

1. สร้างแบบสอบถามสองชุด ชุดแรกสอบถามความเห็นของครูใหญ่ เกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของครู ป.กศ. และอีกชุดหนึ่งเป็นแบบสอบถามเพื่อให้ครู ป.กศ. ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือครู ป.กศ. ที่จบการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ 2509 – 2511 และปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาและองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในภาคการศึกษาที่ 3 – 4 จำนวน 176 คน และครูใหญ่โรงเรียนที่ครู ป.กศ. ดังกล่าวปฏิบัติงานอยู่อีก 176 คน
  - 2.1 แบ่งกลุ่มตัวอย่างครูใหญ่ ตามวุฒิ และอายุราชการ
  - 2.2 แบ่งกลุ่มตัวอย่างครู ป.กศ. ตามเพศ รุ่นปีการศึกษา และคะแนนเฉลี่ยผลการศึกษา

2.3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความแปรปรวนและค่า สัดส่วนความแปรปรวน ของความเห็นครูใหญ่ และผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ.

2.4 หาความถี่จากข้อเสนอแนะของครูใหญ่ และของครู ป.กศ. ต่อสถาน ศึกษาฝึกหัดครู และทางราชการ

ผลการวิจัย

1. เกี่ยวกับความเห็นของครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. และผลการประเมินค่าตนเอง ของครู ป.กศ. เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู ป.กศ. สรุปผลได้ดังนี้

1.1 ความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา ครูใหญ่มีความเห็นว่าครู ป.กศ. มีความสามารถอยู่ในเกณฑ์ดี ในเรื่องความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน ความสามารถในการควบคุมกิจกรรม การวัดผลและประเมินผล การแนะแนว การปกครอง ชั้น ส่วนในเรื่อง การใช้วิธีสอนที่เหมาะสม การจัดกิจกรรม การอบรมศีลธรรมและ วัฒนธรรม การใช้อุปกรณ์การสอน และการใช้ทรัพยากรในห้องเรียนให้เป็นประโยชน์ต่อ การสอน ครูใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ครู ป.กศ. ประเมินค่าตนเองอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในเรื่อง ความเอาใจใส่ ในการเตรียมการสอน การใช้วิธีสอนที่เหมาะสม การใช้อุปกรณ์การสอน การจัดกิจกรรม การปกครองชั้น และการใช้ทรัพยากรในห้องเรียนให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน ส่วนในเรื่อง อื่น ๆ ครู ป.กศ. ประเมินค่าตนเองว่าอยู่ในเกณฑ์ดี

1.2 ความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ ทั้งครูใหญ่และครู ป.กศ. เห็นว่า ครู ป.กศ. มีความเข้าใจและความแม่นยำในเนื้อหาวิชา อยู่ในเกณฑ์ดี

1.3 ความสามารถในการปฏิบัติงาน ครูใหญ่และครู ป.กศ. มีความเห็นว่า ครู ป.กศ. มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน มนุษย์สัมพันธ์ ความรู้และการปฏิบัติตาม ระเบียบข้อบังคับในอาชีพครู อยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนผลการปฏิบัติงานสอน ครูใหญ่เห็นว่าอยู่ใน เกณฑ์ดี แต่ครู ป.กศ. ประเมินค่าตนเองว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

1.4 บุคลิกภาพทางอาชีพครู ทั้งครูใหญ่และครู ป.กศ. เห็นว่า บุคลิกภาพของครู ป.กศ. อยู่ในเกณฑ์ดี เว้นแต่ความสามารถในการแก้ปัญหา ครูใหญ่เห็นว่า ครู ป.กศ. มีความสามารถอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ครู ป.กศ. ประเมินค่าตนเองว่า อยู่ในเกณฑ์ดี

1.5 ลักษณะนิสัย ทั้งครูใหญ่และครู ป.กศ. เห็นว่า ลักษณะนิสัยของครู ป.กศ. อยู่ในเกณฑ์ดี

2. ความเห็นของครู ป.กศ. ในเรื่องความรู้ที่ได้รับการอบรมจากสถานศึกษาฝึกหัดครู

2.1 ความรู้ทางวิชาการศึกษา ครู ป.กศ. เห็นว่า ความรู้เกี่ยวกับ วิธีสอน และจิตวิทยาการศึกษา ที่ได้รับจากสถานศึกษาเพียงพอแก่การปฏิบัติงาน ส่วนความรู้เกี่ยวกับการทำและการใช้อุปกรณ์การสอน การใช้กระดานดำ การวัดผลการศึกษา และการจัดกิจกรรมในห้องเรียน ได้รับมาในเกณฑ์ปานกลาง

2.2 ความรู้ทางวิชาสามัญและวิชาพิเศษ ครู ป.กศ. เห็นว่า ได้รับมาเพียงพอแก่การปฏิบัติงานทั้งสองอย่าง

3. ความเห็นของครูใหญ่ในเรื่องความรู้และความสามารถในการสอนวิชาพิเศษของครู ป.กศ. ครูใหญ่เห็นว่า ครู ป.กศ. มีความรู้และความสามารถในการสอนวิชาพลานามัยมากที่สุด รองลงไปคือวิชา ศิลปศึกษา ทัศนศึกษา เกษตรกรรม ลูกเสือหรืออนุชาค คนตรี และนาฏศิลป์ วิชาที่ครูใหญ่เห็นว่า ครู ป.กศ. มีความรู้และความสามารถน้อยที่สุด คือ วิชาบรรณารักษ์ และวิชาคหกรรมศาสตร์

4. ความเห็นของครูใหญ่ที่มีคุณสมบัติต่างกันต่อครู ป.กศ. ในเรื่องการปฏิบัติงาน

4.1 ครูใหญ่ที่มีวุฒิต่างกันเห็นว่า ครู ป.กศ. มีความรู้และปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับในอาชีพครู และความสามารถในการใช้ภาษาไทย ต่างกัน แต่ความเห็นในเรื่องอื่นไม่แตกต่างกัน

4.2 ครูใหญ่ที่มีอายุราชการต่างกันเห็นว่า ครู ป.กศ. มีความกระตือรือร้นในอาชีพครู และความสามารถในการใช้ภาษาไทย ต่างกัน ส่วนในเรื่องอื่น ๆ ความเห็นใกล้เคียงกัน

5. ความเห็นของครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. เพศต่างกัน คะแนนเฉลี่ยต่างกันในเรื่อง การปฏิบัติงาน

5.1 ครูใหญ่มีความเห็นว่าครู ป.กศ.ชายและครู ป.กศ.หญิง มีความสามารถ ในการใช้ภาษาไทย ต่างกัน ส่วนความคิดเห็นในเรื่องอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

5.2 ครูใหญ่มีความเห็นว่าครู ป.กศ. ที่คะแนนเฉลี่ยต่างกัน มีความรับผิดชอบ ในหน้าที่การงาน มนุษยสัมพันธ์ ความรู้และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับทางอาชีพครู ต่างกัน ส่วนความเห็นในเรื่องอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

6. ผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. เพศต่างกัน รุ่นปีการศึกษา ต่างกัน ในเรื่องการปฏิบัติงาน

6.1 ผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. เพศต่างกัน ในเรื่องความ แม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน ความกระตือรือร้นในอาชีพครู มรรยาทและการควบคุมอารมณ์ และความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา แตกต่างกัน ส่วนผลการประเมินค่าตนเอง ของครู ป.กศ. เพศต่างกัน ในเรื่องอื่น ๆ ใกล้เคียงกัน

6.2 ผลการประเมินผลของครู ป.กศ. รุ่นปีการศึกษาต่างกัน แตกต่างกัน ในเรื่อง ความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ใค้อย่างเหมาะสม มนุษยสัมพันธ์และ ความกระตือรือร้นในอาชีพครู ส่วนในเรื่องอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

7. ความเห็นของครู ป.กศ. ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครู เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับ การอบรมจากสถานศึกษา สรุปผลได้ว่า ครู ป.กศ. ที่มีเพศต่างกัน และคะแนนเฉลี่ย ผลการศึกษา ต่างกัน มีความเห็นในเรื่องความรู้ทางวิชาการศึกษา วิชาสามัญและวิชาพิเศษ ที่ได้รับการอบรมจากสถานศึกษาฝึกหัดครู ไม่แตกต่างกัน แต่ครู ป.กศ. ปีการศึกษาต่างกัน เห็นว่า ความรู้ทางวิชาสามัญที่ได้รับการอบรมจากสถานศึกษาฝึกหัดครูต่างกัน โดยครู ป.กศ. รุ่นปีการศึกษา 2511 เห็นว่า ได้รับการอบรมมาเพียงพอ มากกว่า ความเห็นของครู ป.กศ. รุ่นปีการศึกษา 2509 และ 2510 ส่วนความรู้ทางวิชาการศึกษา และวิชาสามัญ ครู ป.กศ. ทั้งสามรุ่นเห็นว่า ใ้รับมาไม่แตกต่างกัน

8. ความเห็นของครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. และผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ในเรื่องการปฏิบัติงาน

8.1 ความเห็นของครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. กับผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ในเรื่องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับ ความรู้และความสามารถทางวิชาการศึกษา และการปฏิบัติงานโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

8.2 ความเห็นของครูใหญ่ต่อครู ป.กศ. กับผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ในเรื่องการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับ ความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ บุคลิกภาพทางอาชีพครู และลักษณะนิสัย แตกต่างกัน

9. ข้อเสนอแนะของครูใหญ่ต่อสถานศึกษาฝึกหัดครู เพื่อปรับปรุงคุณภาพครู ป.กศ.

9.1 สถานศึกษาฝึกหัดครู ควรให้การอบรมทางวิชาสามัญให้เพียงพอ และเหมาะสมแก่การสอนในระดับประถมศึกษา แนะนำการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำไปสอนนักเรียนประถมศึกษา และให้รู้จักการใช้ภาษาไทยที่เหมาะสมกับนักเรียนประถมศึกษา ทางวิชาการศึกษา ควรอบรมในเรื่องวิธีสอนระดับประถมศึกษา การวัดผลการศึกษา การทำและการใช้อุปกรณ์ การอบรมแนะแนวและการปกครองนักเรียน ทางวิชาพิเศษ ควรอบรมให้มีความรู้ความสามารถในวิชาต่าง ๆ พอที่จะสอนในระดับชั้นประถมศึกษาได้ เช่น วิชาหัตถศึกษา ชีวร้องและดนตรี พลศึกษาและพลานามัย ศิลปศึกษา เกษตรกรรม ลูกเสือและอนุชาชาค นาฏศิลป์ คหกรรมศาสตร์ และบรรณารักษ์ และควรให้การอบรมในเรื่องการสอนวิชาพิเศษดังกล่าวนี้ควบคู่กันไปด้วย

9.2 สถานศึกษาฝึกหัดครูควรให้การอบรม ให้ครู ป.กศ. มีความรู้ในเรื่องระเบียบการปฏิบัติราชการ งานธุรการและสารบรรณ การทาทะเบียน และระเบียบสะสมของนักเรียน และวินัยข้าราชการครู

9.3 ประสพการอื่น ๆ ที่ควรให้ครู ป.กศ. ใ้รับเพิ่มเติมให้มากขึ้นอีก คือ การฝึกสอน มนุษยสัมพันธ์ ความรู้ความเข้าใจสภาพชนบท ศาสนาวัฒนธรรมประเพณี นอกจากนี้ครูใหญ่ยังเสนอแนะให้ปลูกฝังทัศนคติให้รักอาชีพครู แก่ครู ป.กศ. เพิ่มรายวิชา และเวลาเรียน ป.กศ. ให้มากขึ้น รู้จักหลักการและการแก้ปัญหาในการทำงาน และให้การอบรมศีลธรรม จรรยา มรรยาท แก่ครู ป.กศ. อีกด้วย

10. ข้อเสนอแนะของครู ป.กศ. ต่อทางราชการ และสถานศึกษาฝึกหัดครู

10.1 สวัสดิการที่ครู ป.กศ. ต้องการให้ทางราชการช่วยเหลือมากที่สุด คือ บ้านพักหรือค่าเช่าบ้าน ที่รองลงไป คือ เบี้ยกันดารและเบี้ยยังชีพพิเศษ การปรับปรุงเพิ่มเติมอาคารเรียน ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การศึกษา และบุคลากรให้เพียงพอแก่จำนวนนักเรียน น้ำดื่มและน้ำใช้ เวชภัณฑ์และการรักษาพยาบาล ความสะดวกในการคมนาคมจากที่พักถึงโรงเรียน

10.2 ความรู้และประสบการณ์ที่ครู ป.กศ. ต้องการให้สถานศึกษาฝึกหัดครูอบรมเพิ่มเติม คือ วิธีสอน การทำการใช้ อุปกรณ์การสอน ความรู้และความสามารถทางวิชาพิเศษ จิตวิทยาการศึกษา การอบรมแนะแนวและปกครองนักเรียน การฝึกพูด การพยาบาล การทำงานธุรการและสารบรรณ มนุษยสัมพันธ์ ระเบียบการปฏิบัติราชการ การจัดกิจกรรมทางการศึกษา และการทำทะเบียนนักเรียน

10.3 ครู ป.กศ. ต้องการให้สถานศึกษาฝึกหัดครูช่วยเหลือ ในเรื่องการอบรมวิทยากรใหม่ ๆ ในตอนปิดภาคเรียน จัดส่งอุปกรณ์การสอนที่นักศึกษา ป.กศ. ทำไว้ไปให้ใช้ประกอบการสอน จัดการสัมมนาครู ป.กศ. และจัดนิทรรศการทางการศึกษาประจำปี จัดทำวารสารการศึกษาสำหรับครู ป.กศ. จัดส่งอาจารย์ไปช่วยนิเทศการสอน และจัดส่งนักศึกษา ป.กศ. ออกไปฝึกสอน

อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. ความรู้และความสามารถของครู ป.กศ. ที่ครูใหญ่เห็นว่า อยู่ในเกณฑ์ดี คือ ความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน การควบคุมกิจกรรม การวัดผลและการประเมินผล การแนะแนว และการปกครอง อาจจะเป็นเพราะว่าครูใหญ่คิดว่าความรู้และความสามารถเหล่านี้ครู ป.กศ. ได้รับการอบรมมาแล้วพอสมควรจากสถานศึกษา และได้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติจริง ๆ ในโรงเรียนมาแล้วพอสมควร จึงทำให้ความรู้และความสามารถของครู ป.กศ. อยู่ในเกณฑ์ดีพอสมควร และอาจจะเป็นเพราะครูใหญ่ ตั้งเกณฑ์การพิจารณาความรู้และความสามารถของครู ป.กศ. ในเรื่องดังกล่าวนี้ไว้ต่ำ จึงทำให้ครูใหญ่เห็นว่าครู ป.กศ.

มีความรู้ความสามารถอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจแล้ว แต่ในเรื่องการใช้วิธีสอนที่เหมาะสม การจัดกิจกรรม การอบรมศีลธรรมและวัฒนธรรม การใช้อุปกรณ์การสอน และการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน ครูใหญ่เห็นว่า ครู ป.กศ.มีความสามารถในเรื่องเหล่านี้ในเกณฑ์ปานกลาง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะครูใหญ่เห็นว่า ครู ป.กศ.ได้รับการอบรมมายังไม่มากพอแก่การปฏิบัติงาน ควรจะได้รับการอบรมเพิ่มเติมอีก

ครู ป.กศ.ประเมินค่าตนเองอยู่ในเกณฑ์ดี ในเรื่อง ความสามารถในการควบคุมกิจกรรม การวัดผลและประเมินผล การอบรมศีลธรรมและวัฒนธรรม การแนะนำ น่าจะเป็นเพราะครู ป.กศ. เปรียบเทียบผลงานในเรื่องเหล่านี้กับผลงานในเรื่องอื่น ๆ และผลงานในเรื่องดังกล่าวนี้ดีกว่าผลงานในเรื่องอื่น ๆ ครู ป.กศ.จึงประเมินผลว่าอยู่ในเกณฑ์ดี เรื่องที่ครู ป.กศ.ประเมินค่าตนเองอยู่ในเกณฑ์ปานกลางคือ ความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน การใช้วิธีสอนที่เหมาะสม การใช้อุปกรณ์การสอน การจัดกิจกรรม การปกครองชั้น และการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะครู ป.กศ.เห็นว่า เรื่องเหล่านี้ตนได้รับการอบรมมายังไม่เพียงพอแก่การปฏิบัติงาน

โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้และความสามารถในการใช้วิธีสอนที่เหมาะสม การจัดกิจกรรม และการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน ความเห็นของครูใหญ่ และผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลางเหมือนกัน ทางสถานศึกษาเปิดหัดครู ควรได้ให้การอบรมเรื่องเหล่านี้ ทั้งทางค่านิยมและการปฏิบัติให้มากขึ้น

2. ในเรื่องความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ ความเห็นของครูใหญ่ และผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. อยู่ในเกณฑ์ใกล้เคียงกัน น่าจะเป็นเพราะครูใหญ่และครู ป.กศ. คิดว่า ครู ป.กศ.ได้รับการอบรมทางวิชาสามัญมากกว่าเนื้อหาวิชาในชั้นประถมศึกษาที่ตนสอนอยู่ จึงทำให้ไม่เกิดปัญหาในเรื่องความรู้และความสามารถทางวิชาสามัญ

3. ความเห็นของครูใหญ่และผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ.ในเรื่องความสามารถในการปฏิบัติงานโรงเรียน ทั้งครู ป.กศ.และครูใหญ่ เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ใกล้เคียงกัน ต่างกันแต่ในเรื่องความเอาใจใส่ในการจัดห้องเรียน ซึ่งครูใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ.อยู่ในเกณฑ์ ทั้งนี้อาจจะ เป็นเพราะครูใหญ่เห็นว่า ครู ป.กศ.มีงานสอนมาก และขาดอุปกรณ์ในการจัด อีกเรื่องหนึ่ง ที่ความเห็นของครูใหญ่กับผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ต่างกันคือ เรื่องผลการปฏิบัติงานสอน ครู ป.กศ. ประเมินค่าตนเองว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ครูใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ อาจจะ เป็นเพราะครู ป.กศ. ตั้งมาตรฐานผลการปฏิบัติงานสอน หรือหวังผลจากการสอนของตนเองไว้สูง แต่ครูใหญ่ตั้งเกณฑ์พิจารณา ผลการปฏิบัติงานสอนไว้ต่ำกว่า

4. ในเรื่องความสามารถในการตัดสินใจ ครูใหญ่เห็นว่าครู ป.กศ.มีความสามารถ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะครู ป.กศ. ยังมีประสบการณ์ในการทำงานน้อย เพราะปฏิบัติงานมายังไม่เกิน 3 ปี จึงทำให้ขาดทักษะในการแก้ปัญหา

5. ความเห็นของครูใหญ่ในเรื่องบุคลิกภาพของครู ป.กศ. อยู่ในเกณฑ์ที่เป็นส่วนใหญ่ เว้นแต่ความศรัทธาเริ่มเท่านั้น ที่ครูใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ทั้งนี้ อาจจะ เป็นเพราะครู ป.กศ. ไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็น โดยเห็นว่า ยังขาดประสบการณ์ และเป็นผู้น้อย

6. ครู ป.กศ. เห็นว่า ความรู้ทางวิชาการศึกษาที่ได้รับจากสถานศึกษาในเกณฑ์ปานกลาง โดยเฉพาะเรื่อง การทำและการใช้อุปกรณ์ การใช้กระดานดำ การวัดผล การศึกษา และการจัดกิจกรรม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ครู ป.กศ. ใ้รับการอบรมเรื่องเหล่านี้ จากสถานศึกษาน้อยไป และเห็นว่า ควรได้รับการฝึกหัดเพิ่มเติมอีก

7. สาเหตุที่ครูใหญ่เห็นว่าครู ป.กศ. มีความสามารถสอนวิชา พลานามัย ศิลปศึกษา และหัตถศึกษา มากกว่าวิชาพิเศษอื่น ๆ อาจเป็นเพราะวิชาทั้งสามดังกล่าวนี้ เป็นวิชาพิเศษที่เปิดสอนกันทั่วไปในโรงเรียนประถมศึกษา เพราะจัดหาอุปกรณ์การสอนได้ง่าย ส่วนวิชาพิเศษอื่น ๆ เปิดการสอนกันน้อย และจัดหาอุปกรณ์การสอนได้ยาก จึงทำให้ครูใหญ่ ไม่มีโอกาสได้เห็นความสามารถของวิชาพิเศษ ของครู ป.กศ. ได้ชัดเจนเหมือนวิชาพลานามัย ศิลปศึกษา และหัตถศึกษา

8. ครูใหญ่ที่มีวุฒิค่ากว่าอุนปรินญา เห็นว่าครู ป.กศ. มีความรู้และปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับในอาชีพครู และมีความสามารถในการใช้ภาษาไทย มากกว่า ความเห็นของครูใหญ่ที่มีวุฒิอุนปรินญา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูใหญ่ที่มีวุฒิอุนปรินญา ตั้งเกณฑ์พิจารณาไว้สูงกว่า ครูใหญ่ที่มีวุฒิค่ากว่าอุนปรินญา หรือจะเนื่องจากครูใหญ่ที่มีวุฒิอุนปรินญา มีความรู้เรื่องระเบียบข้อบังคับในอาชีพครู และการใช้ภาษาไทยดีกว่า ครูที่มีวุฒิค่ากว่าอุนปรินญา จึงทำให้เห็นข้อบกพร่องของครู ป.กศ. ใ้ไ้มากกว่าครูที่มีวุฒิค่ากว่าอุนปรินญา

9. ครูใหญ่ที่มีอายุราชการมากเห็นครู ป.กศ. มีความกระตือรือร้นในอาชีพครูและมีความสามารถในการใช้ภาษาไทย มากกว่า ความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีอายุราชการน้อย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูใหญ่ที่มีอายุราชการน้อยมีความกระตือรือร้นในอาชีพครู มากกว่า ครูใหญ่ที่มีอายุราชการมาก และในการตั้งเกณฑ์พิจารณา ต่างฝ่ายก็ตั้งเกณฑ์โดยเปรียบเทียบกับตนเอง ส่วนในเรื่องความสามารถในการใช้ภาษาไทย อาจจะเป็นเพราะครูใหญ่ที่มีอายุราชการมาก เกรงครัดในการใช้ภาษาไทยมากกว่าครูใหญ่ที่มีอายุราชการน้อย

10. จากผลการวิจัยที่พบว่า ครูใหญ่เห็นว่ครู ป.กศ.ชาย ใช้ภาษาไทยได้ดีกว่าครู ป.กศ.หญิงนั้น อาจจะไม่เป็นจริงตามผลการวิจัยนี้ก็ได้

11. ครูใหญ่มีความเห็นว่ครู ป.กศ. ที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการศึกษาสูง มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน มนุษยสัมพันธ์ ความรู้และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับทางอาชีพครู ดีกว่าครู ป.กศ. ที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการศึกษาค่า ทั้งนี้ อาจจะเป็นเนื่องมาจากครู ป.กศ. ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูง มีความรู้และความเข้าใจหลักวิชาการศึกษา และวิชาสามัญดีกว่า จึงสามารถปรับคน และปฏิบัติคนได้ดีกว่าครู ป.กศ. ที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อย

12. ครู ป.กศ.หญิง ประเมินค่าตนเองในเรื่อง ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอนมากกว่าครู ป.กศ.ชาย ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะ ครู ป.กศ.หญิงมีความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอนมากกว่าครู ป.กศ.ชาย แต่ในเรื่องความกระตือรือร้นในอาชีพครู ผลการประเมินค่าตนเอง ของครู ป.กศ. ชาย สูงกว่าครู ป.กศ. หญิง อาจเนื่องมาจาก ความรักความก้าวหน้าในอาชีพ และความเชื่อมั่นในตนเอง ของครู ป.กศ. ชาย มากกว่า ครู ป.กศ. หญิง ในเรื่อง มรรยาท การควบคุมอารมณ์ และความสามารถในการตัดสินใจ ผลการประเมินผล ของครู ป.กศ. ชาย

สูงกว่าครู ป.กศ.หญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเหตุว่า ครู ป.กศ.ชายมีความมั่นคงทางอารมณ์ จิตใจเข้มแข็ง มีประสบการณ์และความกล้าในการแก้ปัญหามากกว่าครู ป.กศ.หญิง

13 ในเรื่องการใช้วิธีสอนที่เหมาะสม และมนุษยสัมพันธ์ ครู ป.กศ.รุ่นปีการศึกษา 2509 ประเมินผลสูงกว่าครู ป.กศ.รุ่นปีการศึกษา 2511 ทั้งนี้อาจจะเป็นครู ป.กศ.รุ่นปี การศึกษา 2509 มีประสบการณ์ในการสอนและการทำงาน และคุ้นเคยกับชุมชนมากกว่าครู ป.กศ.รุ่นปีการศึกษา 2510 และ 2511 ซึ่งออกไปปฏิบัติงานที่หลัง ส่วนในเรื่องความ กระจือร้อร์นในอาชีพครู ครู ป.กศ.รุ่นปีการศึกษา 2510 ประเมินค่าตนเองมากกว่าครู ป.กศ. 2509 และ 2511 ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะครู ป.กศ.รุ่นปีการศึกษา 2509 ปฏิบัติ งานมานาน จึงขาดความกระจือร้อร์น ส่วนครู ป.กศ.รุ่นปีการศึกษา 2511 เพิ่งเริ่มปฏิบัติ งานมีอุดมคติในการทำงานสูง มุ่งแต่จะทำงานตามอุดมคติจนเป็นเหตุให้ขาดความกระจือร้อร์น ในเรื่องการค้นคว้าหาความรู้ และศึกษาเพิ่มเติม

14. ครู ป.กศ.รุ่นปีการศึกษา 2511 มีความเห็นว่าได้รับการอบรมทางวิชาสามัญ จากสถานศึกษา มากกว่า ความเห็นของครู ป.กศ.รุ่นปีการศึกษา 2509 และ 2511 อาจจะเป็นเหตุว่า ครู ป.กศ.รุ่นปีการศึกษา 2511 เพิ่งสำเร็จการศึกษามาใหม่จึงยังจกจำเน็ชหาวิชา สามัญได้มากกว่าครู ป.กศ.รุ่นปีการศึกษา 2509 และ 2510 ซึ่งสำเร็จการศึกษามาก่อน

15. ความเห็นของครูใหญ่ต่อครู ป.กศ.ในเรื่องความรู้ความสามารถทางวิชาสามัญ และบุคลิกภาพทางอาชีพครู สูงกว่า ผลการประเมินค่าตนเองของครู ป.กศ. ทั้งนี้อาจจะเป็น เนื่องมาจากครูใหญ่ คิดว่าครู ป.กศ.ได้รับการอบรมมาแล้วอย่างดีจากสถานศึกษาฝึกหัดครู แต่ในเรื่องลักษณะนิสัย ครู ป.กศ.ประเมินค่าตนเองสูงกว่าความเห็นของครูใหญ่ อาจจะเป็น เพราะว่ามีวัยของครู ป.กศ. และครูใหญ่แตกต่างกัน ครูใหญ่มีอายุมากกว่าจึงวางเกณฑ์ พิจารณาไว้สูงกว่าครู ป.กศ. ซึ่งอายุน้อยกว่า

ข้อเสนอแนะต่อทางราชการและสถานฝึกหัดครู

จากความเห็นและข้อเสนอแนะของครูใหญ่ กับผลการประเมินค่าตนเองของครู
ป.กศ. ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ทางราชการควรให้ความช่วยเหลือครู ป.กศ. ในภาคการศึกษาที่ 3-4
ในเรื่อง บ้านพักหรือค่าเช่าบ้าน เบี้ยกันดารและเบี้ยยังชีพพิเศษ และช่วยเหลือ
โรงเรียนประถมศึกษามหาภาคการศึกษาที่ 3-4 ในเรื่องงบประมาณปรับปรุงโรงเรียน
อุปกรณ์การศึกษา น้ำดื่ม น้ำใช้ และเวชภัณฑ์

2. สถานศึกษาฝึกหัดครูควรให้การอบรม นักศึกษา ป.กศ. ให้ความรู้และ
ความสามารถทางวิชาการศึกษา วิชาสามัญ และวิชาพิเศษให้เพียงพอแก่การสอน
ระดับประถมศึกษาทุกวิชา สำหรับวิชาการศึกษาคควรให้ได้รับประสบการณ์ตรงทางด้าน
ทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไป โดยเฉพาะเกี่ยวกับ วิธีสอน การจัดกิจกรรม และการ
ใช้ทรัพยากรในห้องเรียนให้เป็นประโยชน์ต่อการสอน ควรได้รับการอบรมและฝึกหัด
ให้มากกว่าเดิม และให้การอบรมเพื่อปลูกฝังทัศนคตินักศึกษา ป.กศ. ให้รักอาชีพครู
สำหรับวิชาพิเศษ นอกจากจะให้การอบรมและฝึกหัดให้มีความรู้และความสามารถแล้ว
ก็ควรอบรมให้มีความรู้เรื่องวิธีสอนวิชาพิเศษอีกด้วย

3. สถานศึกษาฝึกหัดครู ควรให้การอบรม ความรู้พิเศษ เกี่ยวกับระเบียบ
การปฏิบัติราชการ งานสารบรรณและธุรการ การทำทะเบียนและระเบียบนสขของ
นักเรียน วินัยครู และมนุษยสัมพันธ์

4. สถานศึกษาฝึกหัดครู ควรให้ความช่วยเหลือแก่ผู้สำเร็จ ป.กศ. ด้วยการ
ให้การอบรมวิชาการใหม่ ๆ ประจำปี จัดส่งอุปกรณ์การสอนที่นักศึกษา ป.กศ. ทำไว้
ไปให้เพื่อประกอบการสอน จัดสัมมนาครู ป.กศ. และจัดนิทรรศการการศึกษาประจำปี
และจัดพิมพ์วารสารการศึกษาสำหรับครู ป.กศ.

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ติดตามผลการปฏิบัติงานของครู ที่สำเร็จการศึกษา ในระดับอื่น
2. ติดตามผลการปฏิบัติงานของครู ป.กศ. ที่จบการศึกษาในปีการศึกษาอื่น
3. ประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา พ.ศ. 2508

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- จุฬาลงกรณ์, มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย รายชื่อวิทยานิพนธ์และบทความปริญา
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2505-2509
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2510, 113 หน้า.
- บุญเจือ องค์ประดิษฐ์ ความเป็นมาของการบริหารการศึกษา โครงการพัฒนาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ 2505, 357 หน้า.
- บุญญาลีติวิชชาสาส์ก, หลวง "ความสำคัญของครู" จันทร์เกษม 8:15 กรกฎาคม
 2498.
- บุญถิ่น อัตถากร การสร้าผู้นำของอนุชนเพื่อกำล้งอำนาจและความมั่นคงของชาติ
โครงการพัฒนาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2504, 68 หน้า.
- "พระบรมราชาวาทน์ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและประกาศนียบัตร ของวิทยาลัย
 วิชาการศึกษา ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร เมื่อวันศุกร์ที่ 12
 ธันวาคม 2512" ซงโค 2(13):1, 5, 1-15 กุมภาพันธ์ 2513.
- ลัดดา ประเสริฐกุล "การติดตามพิจารณาศึกษาผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ป.กศ. สูง
 รุ่น 1-2 วารสารการวิจัยทางการศึกษา 1(2):48 มกราคม-เมษายน
 2507.
- วนิดา นิโลคม คุย ชมสาย, ม.ล. และสวัสดิ์ ประทุมราช การศึกษาภาวะผู้สำเร็จ
ปริญญาตรีวิชาการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2497-2503 วิทยาลัยวิชาการศึกษา
 ประสานมิตร 2504, 118 หน้า.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมการฝึกหัดครู เรื่งนารูของกรมการฝึกหัดครู กระทรวง
 ศึกษาธิการ 2511, 36 หน้า.

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ ความเป็นมาของแผนการศึกษาชาติ โครงการ
พัฒนาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2500, 133 หน้า.

ศึกษาธิการ, กระทรวง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา พุทธศักราช 2508
โรงพิมพ์การศาสนา 2508, 57 หน้า.

ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมการฝึกหัดครู "สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของ
กรมการที่สอบคัดเลือกบรรรจุครูใหม่ พ.ศ. 2504" วารสารการวิจัยทาง
การศึกษา 10:51 กันยายน 2505.

ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมการฝึกหัดครู เอกสารการสัมมนาผู้อำนวยการอาจารย์ใหญ่
และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาฝึกหัดครู ไม่ปรากฏจำนวนหน้า อัดสำเนา.

สุชา จันทน์เอม "การบริหารการศึกษา" วิทยารย 10:827 ธันวาคม 2510.

Ferguson, George A., Statistical Analysis in Psychology and
Education., McGraw-Hill Book Company Inc., New York,
1966, 446, pp.

Garrett, Henry E., Statistics in Psychology and Education.,
Longmans Green, New York, 1958, 478 pp.

Guilford, J.P., Fundamental Statistics in Psychology and
Education., McGraw-Hill Book Company Inc., 1966, 633 pp.

✓ Kelly, Claude. "The Qualification Determining Selection and
Promotion of College Teachers of Education 1950-1951"
Thesis Abstracts, No. 5:67-72, 1954.

✓ Moffit, Thomson C., "An Evaluation of the Elementary Education
Program at Central Michigan University by Recent Graduates
of the Program," Dissertation Abstracts, 28 1719, 1967.

✓ Peppard, Joanne E., "An Evaluation of Elementary Education
Curriculum at Illinois State University," Dissertation
Abstracts, 28:520-A, 1967.

✓ Stickland, Benjamin F., "A Study of Factors Affecting
Administrative Unit of North California," Dissertation
Abstracts, 23-12:4598-4599, 1963.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

(สำเนา)

ที่ ศธ.0201/2513

กระทรวงศึกษาธิการ

22 มกราคม 2513

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ศึกษาธิการอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม ฯ จำนวน ของ

เนื่องจากนิสิตปริญญาโท สาขาอุดมศึกษาและการฝึกหัดครู วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร จำนวน 8 คน จะทำการวิจัยเรื่อง "การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2509 - 2511 ในโรงเรียน ประถมศึกษาทั่วประเทศ"

กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ผลของการวิจัยของคณะนิสิตฯ ดังกล่าว จะอำนวยประโยชน์ต่อการศึกษาของชาติเป็นอย่างมาก จึงสนับสนุนและให้ความร่วมมือ

เพื่อให้การวิจัยเรื่องนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จำเป็นเหลือเกินที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากท่านด้วย ฉะนั้น จึงเรียนขอความร่วมมือมายังท่าน เพื่อได้โปรด

1. แจกแบบสอบถามที่ส่งมาพร้อมหนังสือนี้ ให้แก่ครูใหญ่โรงเรียนต่าง ๆ ในอำเภอของท่าน ตามที่ไคร่ระบุชื่อไว้ที่ซองบรรจุแบบสอบถามนั้น ๆ แล้ว

2. แล้วรวบรวมแบบสอบถามที่ได้กรอกข้อความเสร็จแล้วจากครูใหญ่ต่าง ๆ ส่งกลับคืนไปยังหัวหน้ากองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ภายในวันที่ 31 มีนาคม 2513 หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้.

ขอแสดงความนับถือ

สาโรช บัวศรี

(นายสาโรช บัวศรี)

รองปลัดกระทรวง รักษาราชการแทน

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กองกลาง

สำนักงานปลัดกระทรวง

ภาคผนวก ข.

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

22 มกราคม 2513

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ครูใหญ่โรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม ฉบับ ก. จำนวน ฉบับ และฉบับ ข. จำนวน ฉบับ

เนื่องด้วยคณะนิสิตปริญญาโท วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร จำนวน 8 คน มีความประสงค์จะทำการวิจัย เรื่อง "การศึกษาค้นคว้าผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จประกาศนียบัตร วิชาการศึกษา (ป.กศ.) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2509 - 2511 ในโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศ" ในการทำการวิจัยเรื่องนี้ จะต้องขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู ป.กศ. ที่อยู่ใต้มงคัฒบัฒนฐาของทาน ดังรายชื่อต่อไปนี้

1.	2.
3.	4.
5.	6.

สำหรับแบบสอบถามฉบับ ก. ให้ท่านเป็นผู้ตอบทั้งหมด โดยพิจารณาจากการปฏิบัติงานของครู ป.กศ.ตามรายชื่อข้างบนนี้ทีละคน คนละ 1 ฉบับ และฉบับ ข. ให้ครู ป.กศ.เหล่านี้ เป็นผู้ตอบ คนละ 1 ฉบับ เช่นเดียวกัน

สำหรับข้อเท็จจริงในแบบสอบถามที่ท่านตอบนั้น จะนำไปใช้ในการทำวิทยานิพนธ์เท่านั้น ไม่เกี่ยวข้องกับผลการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด และจะเก็บแบบสอบถามไว้เป็นความลับ ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เมื่อตอบเรียบร้อยแล้ว กรุณารวบรวมแบบสอบถามทั้งฉบับ ก. และฉบับ ข. ทั้งหมดคืนให้ศึกษาธิการอำเภอ เพื่อจะได้ส่งกลับไปยังคณะผู้ทำการวิจัยต่อไป

หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาส
นี้ด้วย.

ขอแสดงความนับถือ

คณะผู้วิจัย

หมายเหตุ

1. ครู ป.กศ. ในที่นี้หมายถึงผู้สำเร็จ ป.กศ. รุ่นปีการศึกษา 2509 – 2510 – 2511
2. ในกรณีที่ผู้สำเร็จ ป.กศ. ตามรายชื่อข้างบนนี้ ย้ายออกจากโรงเรียนนี้ไปก็ให้
พิจารณาผู้สำเร็จ ป.กศ. ซึ่งมาแทนและมีคุณสมบัติตามข้อ 1 แล้วนำแบบสอบถาม
ฉบับ ข. ให้ผู้สำเร็จ ป.กศ. ซึ่งเข้ามาแทนตอบด้วย.

แบบสอบถาม ฉบับ ก.

ตอนที่ 1

แบบบันทึกส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง ( ) หรือกาเครื่องหมาย ลงในช่อง
ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ชื่อโรงเรียน

ประเภทโรงเรียน

ประชาบาล (กรมสามัญ)

ประชาบาล (องค์การบริหารส่วนจังหวัด)

อนุบาล

ตำบล

อำเภอ

จังหวัด

2. เพศ

อายุ

ปี

อายุราชการ

ปี

สภาพสมรส

โสด

สมรส

แยกกันอยู่

หย่า

หม้าย

3. วุฒิปัจจุบัน

ก. วุฒิสำัญญ

ป.4 ป.7 หรือ ม.3 ม.ศ.3 หรือ ม.6 ม.ศ.5 หรือ ม.8

ได้มาโดยวิธีใด ?

เรียนจากโรงเรียนตามปกติ เรียนจากโรงเรียนกวดวิชา เรียนด้วยตนเองแล้วสมัครสอบ

ข. วุฒิต่างครู

ครู ป. ป.ป. พ.กศ. พ.ป. ป.กศ. ป.กศ.สูง พ.ม. ป.ม. ปริญญา อื่น ๆ (ระบุ)

ได้มาโดยวิธีใด ?

เรียนจากสถานศึกษาตามเวลาปกติ เรียนจากสถานศึกษา เฉพาะภาคค่ำ เรียนจากสถานศึกษาภาคฤดูร้อน จากการอบรม เรียนด้วยตนเองแล้วสมัครสอบ

ค. วุฒิตื่น ๆ

ได้มาโดยวิธีใด ?

4. ในระหว่างที่ท่านรับรายการอยู่ท่านเคยได้รับการอบรมพิเศษหรือไม่

เคย

ไม่เคย

ขอให้ท่านพิจารณาครู ป.กศ. ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาของท่าน เพื่อตอบแบบสอบถามนี้ โปรดตอบตามความเห็นและความรู้สึกที่แท้จริงของท่าน คำตอบของท่านจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่นำไปเปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ

ตอนที่ 2

ในการพิจารณานั้น เมื่อท่านเห็นว่าบุคคลผู้นี้มีลักษณะ และคุณสมบัติขนาดใดในแต่ละข้อ ก็โปรดการอยตรวจสอบ (✓) ลงในช่องที่บอกขนาดของคุณสมบัตินั้น

	ใช้ไม่ได้ เลย	ยังไม่ พอใช้	ปานกลาง หรือพอใช้	ดี	ดีมาก
1. ผลการปฏิบัติงานสอน					
2. ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน					
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา					
4. การใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ใ้ได้อย่างเหมาะสม					
5. การจัดกิจกรรมในห้องเรียน					
6. การปกครองชั้น					
7. ความสามารถในการแนะแนว					
8. ความสามารถในการควบคุมดูแลนักเรียน ทำกิจกรรมต่าง ๆ					
9. ความสามารถในการวัดผลและประเมินผล					
10. การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย					

11. การใช้ภาษาไทย
12. การสำรวจและการควบคุมอารมณ์
13. การเขียนกระดานคำ
14. กิริยามารยาท
15. สุขภาพอนามัย
16. ความสามารถในการตัดสินใจ
17. ความสม่ำเสมอในการปฏิบัติงาน
18. ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย
19. การปฏิบัติตามระเบียบที่ราชการกำหนด
20. ความประพฤติ
21. การวางตัวในหมู่คณะและในสังคม
22. ความรู้และความเข้าใจในวิชาที่สอน

ใช้ไม่ได้ เลย	ยังไม่ พอใช้	ปานกลาง หรือพอใช้	คง	ดีมาก

23. การศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม
24. ความแม่นยำในเนื้อหาวิชา
25. ความเอาใจใส่ในการเตรียมการสอน
26. ความเอาใจใส่ในการจัดห้องเรียน
27. ความขยันหมั่นเพียร
28. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

น้อย มาก	น้อย	ปานกลาง	มาก พอใช้	มาก

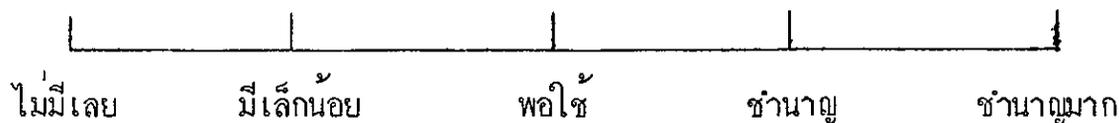
29. ความร่วมมือกับบุคคลอื่น
 30. ความเอาใจใส่ในหน้าที่พิเศษอื่น ๆ
 31. ความเชื่อมั่นในตนเอง
 32. ความละเอียดรอบคอบ
 33. ความชวนช่วยในการศึกษาต่อ
 34. การตรงต่อเวลา
 35. การสร้างความเชื่อมั่น และความรักนับถือ
 จากชาวบ้าน
 36. ความรู้ในระเบียบงานเกี่ยวกับหน้าที่ครู

น้อย มาก	น้อย	ปานกลาง	มาก พอใช้	มาก

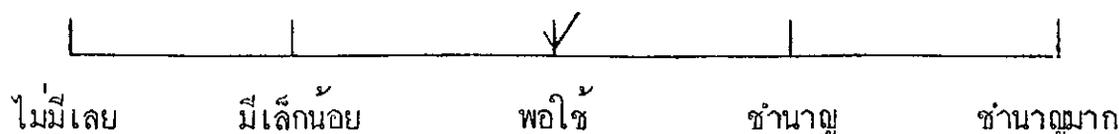
ในแต่ละข้อต่อไปนี้ โปรดการอยตรวจสอบ (✓) ลงบนเส้น ที่บอกขนาดของคุณสมบัตินั้น ๆ

ตัวอย่าง ท่านมีความสามารถในทางดนตรีเพียงใด

ท่านมีความสามารถในทางดนตรีเพียงใด

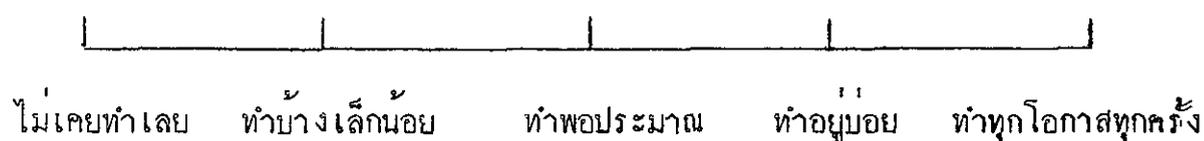
ถ้าท่านมีความสามารถทางดนตรี พอใช้ ก็การอยตรวจสอบ (✓) ลงบนเส้น ดังนี้

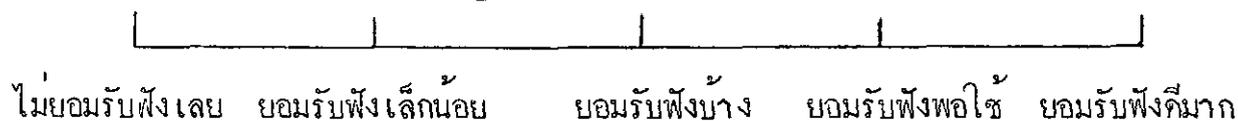
37. ความรู้และความสามารถที่จะอบรมศีลธรรมและวัฒนธรรมแก่นักเรียน

38. ความพยายามใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นมาเป็นประโยชน์ต่อการสอน

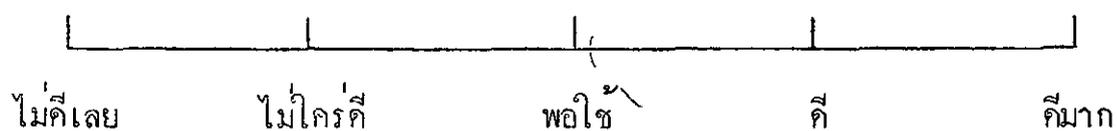
39. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

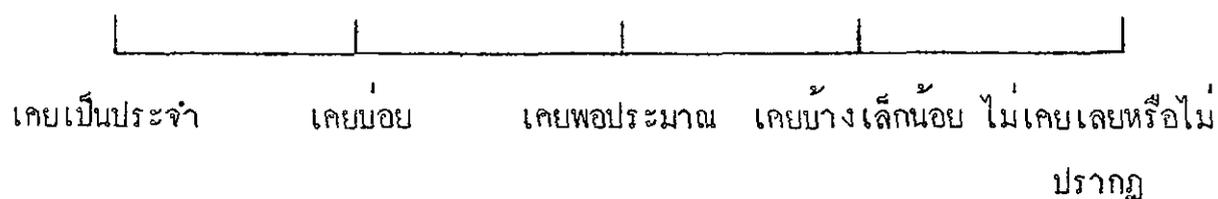
40. การมาร่วมประชุมคณะครู

41. ความสัมพันธ์กับครูในโรงเรียน

42. การมีว่สุ่มกับอบายมุข

ตอนที่ 3

โปรดพิจารณาผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จ ป.กศ. คนนี้ โดยการอยุ่ตรวจสอบ (✓)
 ลงในช่อง ที่แสดงคุณสมบัตินั้น ๆ

1. ครู ป.กศ. คนนี้ มีความสามารถในการสอนวิชาพิเศษอะไรบ้าง (อาจตอบได้มากกว่า
 1 วิชา)

☐ เกษตรกรรม	☐ พละนามัย
☐ ศิลปศึกษา	☐ คนตรี
☐ บรรณารักษ์	☐ นาฏศิลป์
☐ ทัศนศึกษา	☐ ลูกเสือหรืออานุกาชาด
☐ คหกรรมศาสตร์	☐ ไม่มีความสามารถในการสอนวิชาพิเศษเลย

2. ท่านเห็นว่าครู ป.กศ. คนนี้ มีความสามารถในการสอนวิชาพิเศษอะไรมากที่สุด และรองๆ
 ลงไป กำกับหมายเลข 1, 2 และ 3 ลงในช่อง ตามลำดับสัก 3 อันดับ
 หมายเลข 1 หมายถึงความสามารถในการสอนวิชานั้นมากที่สุด

หมายเลข 2 และ 3 หมายถึงมีความสามารถในการสอนวิชานั้นรอง ๆ ลงไปตามลำดับ

☐ เกษตรกรรม	☐ พละนามัย
☐ ศิลปศึกษา	☐ คนตรี
☐ บรรณารักษ์	☐ นาฏศิลป์
☐ ทัศนศึกษา	☐ ลูกเสือหรืออานุกาชาด
☐ คหกรรมศาสตร์	

3. ถ้าครู ป.กศ. คนนี้ ไม่เคยสอนวิชาพิเศษเลย ทั้งนี้เป็นเพราะ

- มีครูสอนวิชาพิเศษประจำอยู่แล้ว
- ครู ป.กศ. คนนี้ มีงานสอนมาก
- ครู ป.กศ. คนนี้ มีงานอื่น (นอกจากงานสอน) มาก
- ไม่มีวิชาพิเศษเหล่านี้ จัดสอนในโรงเรียน
- ครู ป.กศ. คนนี้ ไม่มีความสามารถในการสอนวิชาพิเศษ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 4

ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงคุณภาพของผู้สำเร็จ ป.กศ. ในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

ก. ความรู้ในวิชาที่สอน

ข. ความรู้ความเข้าใจและความสามารถนำไปใช้เกี่ยวกับวิชาการศึกษา (เช่น วิธีสอน, จิตวิทยาการศึกษา, การวัดผล, การแนะแนว, ฯลฯ)

ค. ความรู้และความสามารถเกี่ยวกับวิชาพิเศษ

ง. ความรู้ในระเบียบข้อบังคับและหน้าที่ปฏิบัติของครู

จ. ประสบการณ์ที่ควรได้รับการฝึกหัดเพิ่มเติมอีกสำหรับอาชีพครู เมื่อกำลังศึกษาในสถานศึกษา
ฝึกหัดครู

1.

2.

3.

ฉ. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1.

2.

3.

4.

ภาคผนวก ค.

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

22 มกราคม 2513

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

เนื่องด้วยคณะนิสิตปริญญาโท วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร จำนวน 8 คน มีความประสงค์จะทำการวิจัยเรื่อง "การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จประกาศนียบัตร วิชาการศึกษา (ป.กศ.) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2509 - 2511 ในโรงเรียนประถมศึกษา ทั่วประเทศ" ในการทำการวิจัยเรื่องนี้จะต้องขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของท่าน

สำหรับข้อเท็จจริงในแบบสอบถามนี้ จะนำไปใช้ในการทำปฏิญานพันธะเท่านั้น ไม่มีผล ต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด และจะเก็บแบบสอบถามนี้ไว้เป็นความลับ ขอให้ท่านโปรด ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เมื่อท่านตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ให้นำแบบสอบถาม ส่งที่ครูใหญ่ เพื่อครูใหญ่จะไ้รวบรวมส่งอำเภอและส่งต่อไปยังคณะผู้ทำการวิจัยต่อไป

หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาส นี้ด้วย.

ขอแสดงความนับถือ

คณะผู้วิจัย

- หมายเหตุ 1. โปรดอย่าลืมกรอก ปี พ.ศ. และ ปีการศึกษา ที่ท่านจบ ป.กศ. ในแบบ สอบถามด้วย
2. ส่งแบบสอบถามที่ท่านตอบเสร็จแล้วไปที่ครูใหญ่ โดยกระซจกจดหมายแผ่นนี้ ท่านก็งออกได้

แบบสอบถาม ฉบับ ข.

ตอนที่ 1

แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่างและกาเครื่องหมาย ลงในช่อง ต่อไปนี้

1. ชื่อโรงเรียนที่สอน อำเภอ จังหวัด
2. เพศ อายุ ปี (เต็ม)
3. สถานภาพสมรส โสด สมรส แยกกันอยู่ หย่า หม้าย
4. สำเร็จ ป.กศ. เมื่อ ค.ศ. หรือปีการศึกษา
จากสถานศึกษาฝึกหัดครู
ได้คะแนนเฉลี่ยตลอด 2 ปี วุฒิทางครูปัจจุบัน
5. ภูมิลำเนาเดิมจังหวัด (ที่เกิด)
ที่อยู่ปัจจุบันจังหวัด
6. ระยะทางจากที่พักมายังโรงเรียนประมาณ กิโลเมตร
เดินทางมาโรงเรียนโดย เป็นเวลานาน ชั่วโมง นาที
7. ลักษณะที่พัก บ้านตนเอง บ้านพักครู บ้านญาติ บ้านเช่า
 หอพัก อื่น ๆ (ระบุ)
8. จำนวนชั่วโมง ที่สอนในรอบสัปดาห์ ชั่วโมง (โดยเฉลี่ย)
9. วิชาสามัญที่ท่านสอนในโรงเรียน (อาจตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

☐ คณิตศาสตร์	☐ วิทยาศาสตร์	☐ สังคมศึกษา
☐ ภาษาไทย	☐ ภาษาอังกฤษ	☐ ภูมิศาสตร์
☐ ประวัติศาสตร์	☐ สุขศึกษา	☐ หน้าที่พลเมือง-ศีลธรรม
☐ ไม่ได้สอน		

10. วิชาพิเศษที่ท่านสอนในโรงเรียน (อาจตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

- เกษตร   ศิลปศึกษา   หัตถศึกษา   วิชาร้อง
 คนตรี - นาฏศิลป์   พละนามัย   ลูกเสือ   อนุภาษา
 คหกรรมศาสตร์   ไม่ได้สอน   อื่น ๆ (ระบุ)

11. ท่านสอนชั้นประถมศึกษา หรือ ชั้นอนุบาล

12. ท่านปฏิบัติงานของโรงเรียนในตำแหน่งหน้าที่ (อาจตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

- ทำการสอน (ประจำชั้น)   ทำการสอน (ไม่ประจำห้อง)
 ทำหน้าที่ฝ่ายธุรการ   ผู้ช่วยหรือรักษาการแทนครูใหญ่
 เป็นครูผู้ปกครอง หรือผู้ช่วย   กิจกรรมอื่น ๆ (ระบุ)

13. ท่านปฏิบัติงานพิเศษที่มีใช้หน้าที่โดยตรง (อาจตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

- สอนพิเศษช่วยนักเรียนที่เรียนอ่อน   ดูแลห้องอาหาร
 ดูแลห้องพยาบาล   อบรมศีลธรรมจรรยานักเรียน
 กิจกรรมเสริมหลักสูตรของโรงเรียน เช่น ชุมนุมต่าง ๆ กีฬา ฯลฯ
 อื่น ๆ (ระบุ)

14. สวัสดิการที่ท่านได้รับจากทางโรงเรียน หรือทางราชการ มีอะไรบ้าง (อาจตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

- บ้านพัก   รักษาพยาบาล
 เงินค่าจ้างชีพ (นอกเหนือจากเงินเดือน)   ค่าเช่าบ้าน   ค่าเล่าเรียนบุตร
 ไม่มี   อื่น ๆ (ระบุ)

ตอนที่ 2

แบบสอบถามตอนนี้มี 52 ข้อ ขอให้ท่านพิจารณาด้วยตัวเอง ตามลักษณะที่ตั้งไว้ในแต่ละข้อ แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่บอกขนาดของลักษณะนั้น ๆ ขอให้ท่านตอบความจริง เพราะคำตอบของท่านจะไม่มีผลเสียต่อตัวท่านเลย

ใช้ไม่ได้เลย	ยังไม่พอใช้	ปานกลางหรือพอใช้	ดี	ดีมาก
<p>ตัวอย่าง ความสนใจของนักเรียนต่อบทเรียนที่ท่านสอน ถ้าท่านเห็นว่านักเรียนที่ท่านสอนมีความสนใจในการเรียนก็ท่านก็กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ว่างดังตัวอย่าง</p>			✓	
<ol style="list-style-type: none"> 1. ความรู้และความเข้าใจในวิชาที่สอน ✓ 2. ผลของการสอนของท่าน 3. ความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน 4. การจัดกิจกรรมในห้องเรียน 5. การปกครองชั้น 6. การใช้ทรัพยากรในห้องเรียนให้เป็นประโยชน์ในการสอน ✓ 7. ความสามารถในการแนะนำ ✓ 8. ผลการควบคุมนักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ 9. ความสามารถในการวัดผลและประเมินผล 10. การแต่งกาย 11. ความสามารถใ้กการใช้ภาษา 				

12. การควบคุมอารมณ์
13. การเขียนกระดานดำ
14. การรักษากิริยามารยาท
15. การตัดสินใจ (เร็วและถูกต้อง)
16. การวางตัวในหมู่คณะ และสังคม
17. การสร้างความเชื่อถือและความรักนับถือ
แก่ชาวบ้าน
18. สุขภาพอนามัย
19. การปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

ใช้ไม่ได้ เลย	ยังไม่ พอใช้	ปานกลาง หรือพอใช้	ช	ดีมาก

20. การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม
21. ความแม่นยำในเนื้อหาวิชา
22. เวลาที่ใช้ในการเตรียมการสอน
23. ความเอาใจใส่ในการจัดห้องเรียน
24. ความขยันหมั่นเพียร
25. การใช้ความคิดริเริ่มให้เป็นประโยชน์
ในการปฏิบัติงาน
26. การให้ความร่วมมือกับบุคคลอื่นในการ
ปฏิบัติงาน

ไม่เลย หรือ น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก

27. ความสม่ำเสมอในกฎระเบียบ
 28. ความเอาใจใส่ในหน้าที่พิเศษอื่น ๆ
 29. ความรับผิดชอบในหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย
 30. ความเชื่อมั่นในตนเอง
 31. ความละเอียดรอบคอบ
 32. การขวนขวายเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพการงาน
 33. ความรู้เรื่องระเบียบงานในหน้าที่ครู
 34. ความสัมพันธ์กับเพื่อนครูในโรงเรียน
 35. การตรงต่อเวลา
 36. ความสามารถในการอบรมศิษย์และวัฒนธรรมแก่นักเรียน
 37. ความสามารถในการแก้ปัญหา
 38. ความสามารถในการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา
 39. การร่วมประชุมในราชการของโรงเรียน
 40. การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ไม่มีเลย หรือ น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก

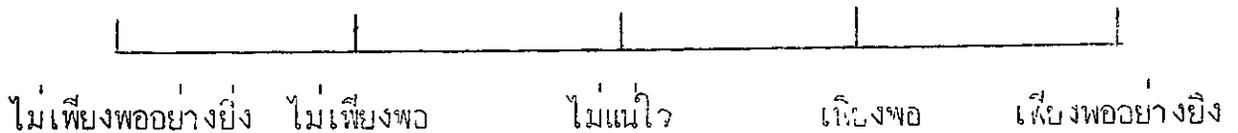
ต่อไปนี้เป็นข้อถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับสถานศึกษาฝึกหัดครู ที่ท่านสำเร็จการศึกษาจนมาเป็นครู ขอให้ท่านพิจารณาคำถามแต่ละข้อ แล้วกาเครื่องหมาย (✓) ลงบนเส้น ที่บอกลักษณะของคำตอบ

ตัวอย่าง

ท่านชอบสถานศึกษาฝึกหัดครูของท่านเพียงใด

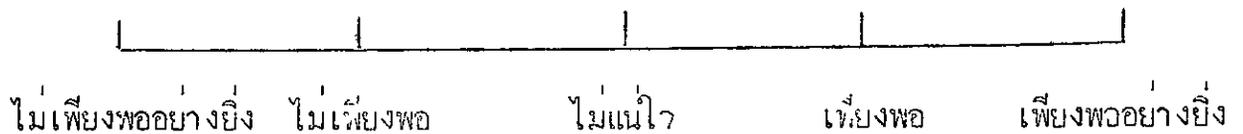
41. ความรู้ในเนื้อหาวิชาสามัญ (คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ฯลฯ) ที่ได้รับจากสถานศึกษา เพียงพอต่อการ เป็นครูหรือไม่

42. ความรู้ในเนื้อหาวิชาสามัญที่ได้รับจากสถานศึกษา ตรงกับที่ใช้สอนมากน้อยเพียงใด

43. วิธีสอนต่าง ๆ ที่เรียนรู้ไปจากสถานศึกษา เพียงพอต่อการนำไปใช้หรือไม่

44. วิธีสอนที่เรียนไปเหมาะสมกับการนำไปใช้สอนวิชาต่าง ๆ หรือไม่

45. ความรู้ในค่านิจวิทยาที่เรียนไป เพียงพอต่อการไปเป็นครูหรือไม่

_____

ไม่เพียงพออย่างยิ่ง   ไม่เพียงพอ   ไม่แน่ใจ   เพียงพอ   เพียงพออย่างยิ่ง

46. ท่านได้รับการฝึกทักษะในค่านิจการทำ - การใช้อุปกรณ์การสอนเพียงพอหรือไม่

_____

ไม่เพียงพออย่างยิ่ง   ไม่เพียงพอ   ไม่แน่ใจ   เพียงพอ   เพียงพออย่างยิ่ง

47. การฝึกทักษะในค่านิจอุปกรณ์การสอนจากสถานศึกษา เหมาะสมกับการนำไปใช้หรือไม่

_____

ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง   ไม่เหมาะสม   ไม่แน่ใจ   เหมาะสม   เหมาะสมอย่างยิ่ง

48. การฝึกอบรมค่านิจวิชาชีพ (เช่น ศิลป ช่างร้อง คนตรี ฯลฯ) จากสถานศึกษาเพียงพอ และเหมาะสมกับการนำไปสอนหรือไม่

_____

ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง   ไม่เหมาะสม   ไม่แน่ใจ   เหมาะสม   เหมาะสมอย่างยิ่ง

49. ความรู้เกี่ยวกับวิธีใช้กระดานคำ ท่านได้เรียนรู้ไปเพียงใด

_____

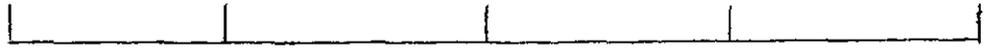
ไม่เคยเรียนเลย   เรียนน้อยมาก   ไม่แน่ใจ   เรียนมาก   เรียนมากอย่างยิ่ง

50. ท่านได้รับการฝึกวิธีใช้กระดานคำมากน้อยเพียงใด

_____

ไม่ได้ฝึกเลย   ฝึกน้อย   ไม่แน่ใจ   ฝึกมาก   ฝึกมากอย่างยิ่ง

51. การวัดผลการศึกษาที่ได้เรียนรู้อะไรมา เพียงพอต่อการนำไปใช้หรือไม่

ไม่เพียงพออย่างยิ่ง   ไม่เพียงพอ   ไม่แน่ใจ   เพียงพอ   เพียงพออย่างยิ่ง

52. ท่านได้ฝึกเกี่ยวกับวิธีจักกิจกรรมในห้องเรียนเพียงพอต่อการนำไปใช้หรือไม่

ไม่เพียงพออย่างยิ่ง   ไม่เพียงพอ   ไม่แน่ใจ   เพียงพอ   เพียงพออย่างยิ่ง

ตอนที่ 3

แบบสอบถามตอนนี้มี 4 ข้อ ขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นได้อย่าง "เสรี"

1. ท่านคิดว่ามีวิชาอะไรที่ไม่ได้เรียนมาจากสถานศึกษาฝึกหัดครู ซึ่งจำเป็นต้อง
ใช้สอน

2. ท่านคิดว่าประสบการณ์อะไรที่ท่านควรได้รับการฝึกหัดเพิ่มเติมอีก สำหรับการ
จะเป็นครูเมื่อศึกษาอยู่ในสถานศึกษาฝึกหัดครู

3. ท่านคิดว่าสถานศึกษาฝึกหัดครูจะช่วยเหลือท่านในด้านวิชาการ หรือด้านอื่น
ได้อย่างไรบ้าง

4. ท่านคิดว่าทางโรงเรียนหรือทางราชการควรจัดสวัสดิการและบริการด้านอื่น ๆ
อะไรอีกบ้าง สำหรับครูในโรงเรียนของท่าน

ประวัติย่อผู้เขียน

ชื่อ นายสมพล กลิ่นนาค
เกิด วันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2491 ที่อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
การศึกษา พ.ศ. 2505 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา (ม.6) จากโรงเรียน
ปริยัติรังสรรค์ เพชรบุรี
พ.ศ. 2507 สำเร็จการศึกษาชั้นประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ
(ม.ศ.5) แผนกวิทยาศาสตร์ จากโรงเรียนปริยัติรังสรรค์ เพชรบุรี
พ.ศ. 2509 สำเร็จการศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
(ป.กศ.สูง) จากวิทยาลัยครูจันทระเกษม พระนคร
พ.ศ. 2511 สำเร็จการศึกษาปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) จาก
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร พระนคร
พ.ศ. 2513 สำเร็จการศึกษาปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม)
สาขาอุดมศึกษาและการฝึกหัดครู จากวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร
พระนคร